

FAVIBC

1 9 8 9 - 2 0 1 9

VIU ELS BARRIS

ESPECIAL 30 ANIVERSARI

Executiva de la FAVIBC 2019

President: Albert Arnau (Pomar de Badalona).

Vicepresident: Enrique Nieto (Montigalà de Badalona).

Secretari: Antonio Cazorla (Montserrat de Terrassa).

Tresorer: Francisco Álvarez (El Xup de Manresa).

Delegat de Lleida: Manel Llamas (Pius XII-Germanor de Lleida).

Delegats de Tarragona: Justo Penedes i Carmen A. Canturri (Primer de Maig de Torreforta).

Vocals: Rafael Febrero (Santa Eulàlia de Berga), Juan Jose Diaz (Badia del Vallès),

Rafael González (Verge del Carme de Martorell), Diego Justicia (Sant Roc de Badalona),

Andrés Llantada (Badia del Vallès), Francisco Martínez (Ca n'Espinós de Gavà),

Eduardo Navas (Sant Josep Obrer de Reus), Joan Riera (Verge de Fussimanya de Sallent),

Josep Rueda (Font dels Capellans de Manresa), Francisco J. Ruiz (Centelles de Constantí).

Equip Tècnic i col·laboradors

Pere Boronat, Jordi Gálvez, Montse Garcia Baiget, Maite Justos, Enric Mangas,

Vanessa Martínez, Inés Olóndriz, Juanjo Oncinos, Jordi Rodríguez, Manel Torrejón.

Edició

Documentació i imatges: Arxiu Gràfic de la FAVIBC. Col·lecció *Els barris d'Adigsa*, publicada per la Generalitat de Catalunya, Barcelona 1995.

Edició i disseny: Xavier Pastor.

favibc.org | Barcelona 2019

La **FAVIBC**, Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya, va ser constituïda l'any 1989, sent la **Coordinadora de Barris de la Obra Sindical del Hogar** el seu antecedent directe. Amb 100 Associacions de Veïns federades per tot el territori català, celebrem 30 anys d'història, participació, moviment associatiu i lluita veïnal, tres dècades que ens han permès consolidar-nos com a una entitat de referència en el món veïnal dels primers parcs d'habitatge públic català.

A la FAVIBC impulsem accions per a la millora de l'habitatge i la qualitat de vida dels barris de patrimoni públic, i gestionem projectes dirigits a combatre l'exclusió social als barris, a la creació de xarxes comunitàries i al foment de l'associacionisme.

Aquests programes socials es treballen i s'asseixeixen des de la reivindicació i la negociació amb l'administració pública, i amb l'assumpció de la corresponsabilitat social, assolida mitjançant l'impuls d'iniciatives que ens permeten treballar sobre les prioritats i necessitats de cada territori.

Com a President de la Federació, us animo a participar en els actes del 30è aniversari que tindran lloc a totes les demarcacions on la FAVIBC té representació i felicito totes les veïnes i veïns per la feina ben feta durant tots aquests anys.

Albert Arnau, President de la FAVIBC

30 ANIVERSARI DE LA FAVIBC

PÀG 3

PERSONES I ASSOCIACIONS

PÀG 7

LES POLÍTIQUES D'HABITATGE

PÀG 37

L'HABITATGE A EUROPA

PÀG 43

ÒMNIA: 20 ANYS ALS BARRIS

PÀG 47

ACTUACIONS TERRITORIALS

PÀG 57

MILLORES I ADEQUACIONS

PÀG 65

CELEBREM EL 30 ANIVERSARI

Aquest any la FAVIBC celebra el seu 30è aniversari i el 50è de la Coordinadora de Barrios. Cinquanta anys de lluita que han enfortit el moviment veïnal i han aconseguit millores indiscutibles als barris més afectats per la crisi i totes les seves conseqüències. La Federació seguirà desenvolupant programes i accions de prevenció contra els processos d'exclusió, animarà la participació i la cohesió dels diferents barris d'habitatge social i garantirà la resolució de conflictes per mitjà de conductes que estimulin la bona convivència i el respecte.

Amb cent Associacions de Veïns i presència a tota la geografia de Catalunya (cinquanta-tres municipis), la Federació treballa per enfortir i renovar el teixit associatiu mitjançant el suport a les associacions de veïns dels barris d'habitatge social, promovent el voluntariat i la participació comunitària per mitjà de diferents projectes i accions per als col·lectius que es troben en risc d'exclusió social. Actuacions fonamentades en la capacitat d'intervenció en la realitat social dels barris, en la manifesta i comprovada necessitat dels territoris i en el compromís de les Entitats Veïnals i de les Institucions.

L'auditori del Casal Cívic del barri de Pomar de Badalona va acollir l'acte de presentació del 30è aniversari de la FAVIBC i 50è de la *Coordinadora de Barrios*. Encapçalat per l'Albert Arnau, President de la FAVIBC i conduït per l'Enrique Nieto, Vicepresident de la Federació, l'acte va comptar amb les intervencions de personalitats del món polític i social i l'assistència d'unes dues-centes persones, veïns i veïnes dels barris d'habitatge social de Catalunya.

Enrique Nieto, Vicepresident de la FAVIBC, va conduir l'acte amb l'emotiva participació de l'Antoni Comas i el Joaquín Vizcaíno, dues persones que van ser rellevants en la història dels barris d'habitatge social de Catalunya. Els hi acompanyen l'Alcalde de Badalona l'Àlex Pastor (a l'esquerra) i l'Albert Arnau, President de la FAVIBC.

Dissabte 13 d'abril d'enguany va tenir lloc l'acte de presentació del 30è aniversari de la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya, amb la participació de més de dues-centes persones. El casal cívic del barri de Pomar de Badalona va acollir veïnes i veïns d'arreu de Catalunya i personalitats que van felicitar el treball desenvolupat durant els 30 anys de la Federació i els 50 de la *Coordinadora de Barrios*, organització clau per al moviment veïnal a Catalunya.

Conduït per l'Enrique Nieto, Vicepresident de la FAVIBC, i amb el suport de tota la junta executiva, l'acte va engegar amb la projecció del documental *Viu els Barris*, un reportatge sobre la història dels barris d'habitatge social i les persones que han lluitat i han fet possible la dignificació de la vida en aquests territoris. L'Albert Arnau, President de la FAVIBC, va donar les gràcies als assistents i va presentar el llibre *Les Associacions de Veïns i la FAVIBC*, document en què s'explica el naixement del moviment veïnal i la implementació

dels programes socials al parc públic d'habitatges.

Finalment es va convidar a pujar a l'escenari algunes personalitats del món polític i social: Àlex Pastor, Alcalde de Badalona; Antoni Comas, que fou el primer Conseller de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya (1988-1999); Joaquín Vizcaíno, membre fundador de la *Coordinadora de Barrios*; Judith Gifreu, Directora de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya; Ferran Falcó, Secretari General de Territori i Sostenibilitat i Jordi Sanuy, Director de Qualitat de l'Edificació i Rehabilitació de l'Habitatge. Tots van destacar la feina de la FAVIBC i van encoratjar tant la seva junta executiva com els veïns i veïnes, a seguir treballant pel moviment associatiu de Catalunya i pels seus barris.

Els assistents van brindar per tancar un acte emotiu de reconeixement a la tasca que des de la base i el voluntariat permet impulsar accions per a la millora de l'habitabilitat, la mediació, la participació, la solidaritat i la lluita contra les desigualtats.

La presentació del documental i del llibre *Viu els barris: Les associacions de veïns i la FAVIBC* va ser el primer dels actes del 30è aniversari de la Federació.

LES ASSOCIACIONS I LES COMUNITATS DE VEÏNS

BARCELONA

BUFALÀ DE BADALONA
MONTIGALÀ-BATLLÒRIA DE BADALONA
POMAR DE BADALONA
SANT ROC DE BADALONA
BADIA DEL VALLÈS
ESTRELLES ALTES DE BARCELONA
LA PAU DE BARCELONA
SEGRE 125-131 DE BARCELONA
TRINITAT NOVA DE BARCELONA
VERDUM NOU BARRIS DE BARCELONA
VERNEDA DE BARCELONA
VIA TRAJANA DE BARCELONA
SANTA EULÀLIA DE BERGA
CENTRE SOCIAL ALMEDA DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT
FONTSANTA FATJÓ DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT
LA GRANJA DEL PRAT DE LLOBREGAT
SANT COSME - SANT DAMIÀ DEL PRAT DE LLOBREGAT
SANT JORDI-RIBERA BAIXA DEL PRAT DE LLOBREGAT
CAN ESPINÓS DE GAVÀ
SANTA TERESA I FRANCESC MACIÀ DE GAVÀ
PRIMER DE MAIG DE GRANOLLERS
MONTSERRAT LES FLORS D'IGUALADA
EL GORNAL DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
LA FLORIDA DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
EL XUP DE MANRESA
FONT DELS CAPELLANS DE MANRESA
LA BALCONADA DE MANRESA
CAL GRAVAT DE MANRESA
CARRETERA DE SANT PEDOR DE MANRESA
BUENOS AIRES DE MARTORELL
VERGE DEL CARME DE MARTORELL
CAN PANTIQUET-LA CASILLA DE MOLLET DEL VALLÈS
SANT BERNAT D'OLESA
CAN CLOS DE RIPOLET
CAN VARGAS 122 DE RIPOLET
25 DE SETEMBRE DE RUBÍ
RUBÍ 128 DE RUBÍ
ARRAONA-MERINALS-CAN GAMBÚS DE SABADELL
CAMPOAMOR DE SABADELL
ESPRONCEDA DE SABADELL
VERGE DE FUSSIMANYA DE SALLENT
CAMPS BLANCS DE SANT BOI DE LLOBREGAT
ELS PISOS AFF DE SANT QUIRZE DEL VALLÈS
CAL 75 DE SANT PEDOR
BONAVISTA DE SANT VICENÇ DELS HORTS
SALIPOTA DE SÚRIA
CAN JOFRESA DE TERRASSA
CAN TUSELL DE TERRASSA
CAN VILARDELL DE TERRASSA
EGARA DE TERRASSA
LA COGULLADA DE TERRASSA
NOSTRA SENYORA MONTSERRAT DE TERRASSA
PLA DE BONAIRE DE TERRASSA
SANT LLORENÇ DE TERRASSA
PLA DEL REMEI DE VIC
HOSPITAL ROCA DE VILADECANS
GRUP ESPIRALL DE VILAFRANCA
ARQUEBISBE ARMANYÀ DE VILANOVA

GIRONA

FONT DE LA PÓLVORA DE GIRONA
FONTAJAU 1-3/5-7 DE GIRONA
SANT NARCÍS DE GIRONA
VILA-ROJA DE GIRONA

LA PAU DE LA BISBAL DE L'EMPORDÀ
GRUP SANT PERE 100 DE RIPOLL
PLAÇA EUROPA DE RIPOLL
RIPOLL 17 DE RIPOLL
RIPOLL 60 DE RIPOLL
SANT JAUME DE SALT

LLEIDA

NOSTRA SENYORA DEL SOCORS D'AGRAMUNT
ALCOLETGE
LA SISQUELLA D'ALFARRÀS
ALMACELLES
BLOCS 2 DE MARÇ D'ALMACELLES
PLAUS D'ARTIES
EL FIRAL DE BALAGUER
SANT CRIST DE BALAGUER
TRES TURONS DE BELLPUIG
BARRI LES FORQUES DE CERVERA
SANT JORDI DE CERVERA
CARRER MAJOR 77 D'ESTERRI D'ANEU
SANT AVENTÍ DE LA POBLA DE SEGUR
LES
LA CREUETA DE LES BORGES
BORGES 24 DE LES BORGES
LA FARGA DE LLAVORSÍ
PIUS XII - GERMANOR DE LLEIDA
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMERCIANTS DEL CENTRE
HISTÒRIC DE LLEIDA
BALÀFIA DE LLEIDA
BLOCS JOAN CARLES DE LLEIDA
EL RECORRIDO 40 DE LLEIDA
GARDENY 96 DE LLEIDA
GASPAR PORTOLÀ DE LLEIDA
INSTITUT DE LLEIDA
JOSEP ANTONI DE LLEIDA
LA MARIOLA DE LLEIDA
LA PARRA 73 DE LLEIDA
MAGRANERS DE LLEIDA
RUIZ D'ALDA DE LLEIDA
SECA 20 DE LLEIDA
ARMENGOL V DE MOLLERUSSA
JOSEP TORREGASSA DE SOLSONA
SANT ANTONI LA PLANA DE SOLSONA
LA SOLANA DE SORT
LA PLANA DE TÀRREGA
ORIENT DE TÀRREGA
SANT ELOI DE TÀRREGA
SOL IXENT DE TÀRREGA
VILALLER DE VILALLER

TARRAGONA

CENTCELLES DE CONSTANTÍ
BARRI FORTUNY DE REUS
PRIMER DE MAIG DE REUS
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VOLTANTS DE LA PLAÇA
1 DE MAIG DE TARRAGONA
CAMP CLAR DE TARRAGONA
PROGRESSISTA TORREFORTA DE TARRAGONA
RIU CLAR DE TARRAGONA
ALT CAMP DE VALLS

PERSONES I ASSOCIACIONS

La finalitat principal de la FAVIBC és assumir la representació i agrupar totes les associacions de veïns d'habitatge social, adoptant les resolucions que afectin els interessos d'aquestes, individualment o col·lectivament.

Les associacions de veïns federades a la FAVIBC, agrupen voluntàries i voluntaris que dediquen el seu temps i molt d'esforç a fi que els barris disposin dels serveis necessaris i d'un entorn adequat, cívic i solidari.

Us presentem algunes d'aquestes persones: són presidents, secretaris, vocals, tresorers, veïnes i veïns que trobareu als vostres carrers i que volen compartir el seu treball i les seves inquietuds.

Les associacions de veïns i veïnes, com les altres entitats del territori, cerquen recursos per poder millorar els barris, però més que mai necessiten persones que contribueixin al relleu generacional per tal d'evitar la seva desaparició. Catalunya ha estat sempre referent del moviment associatiu i la continuïtat de les associacions depèn de tothom.

L'Asunción Guijarro va néixer a Terrassa l'any 1949, i hi és al barri d'Ègara des de l'any 1972. Ha estat una dona treballadora, mare, avia i el 1995 ja era membre activa del moviment veïnal. L'Asunción és Presidenta de l'Associació de Veïns des del 2005, catorze anys treballant en una entitat que lluita davant les dificultats per mantenir les seves activitats i projectes.

El polígon d'Ègara es va haver d'edificar en dues fases. La primera, que constava de 116 habitatges, es va inaugurar entre el 1952 i el 1953; la segona, amb 84 habitatges i l'església, no es va enllestir fins a l'any 1958. La concepció arquitectònica del polígon, compost per 34 casetes unifamiliars adossades a blocs d'habitatges d'un màxim de dos pisos i planta baixa amb pati, no es repetirà en cap de les posteriors edificacions de l'Obra Sindical del Hogar a Catalunya, i es considera popularment com un grup d'habitatges amb casetes de "tipus anglès".

Ègara ha estat un barri obrer, català, un barri lluitador, on l'església era com en tants barris de Catalunya, un espai de reunió i d'assemblees en contra del franquisme i la recuperació de les llibertats. Els habitatges han estat testimonis de l'evolució de la industrialització i de les diverses crisis amb l'AEG com a element clau. L'AV, com en la majoria de barris d'habitatge social, va ser primer "Asociación de Cabezas de Familia", i amb el temps, ha passat de tenir més de mil associats a noranta-cinc.

"Els meus fills –diu l'Asunción– ja van néixer al barri i quan van començar a l'esplai vaig entrar en contacte amb l'associació. Abans no hi havia molta vida social al barri ja que el dia el passaves treballant, la casa, els nens... No hi havia moltes més hores. El barri ha canviat molt en els darrers anys. Els habitatges (en propietat) eren de persones grans que a poc a poc han anat marxant i els fills no hi volen venir a viure-hi, així que lloguen els pisos. Hi ha molts veïns en trànsit, que viuen al barri de manera temporal, i no acaben d'adequar-se a les normes i conductes més cíviques, perquè no hi ha sentiment de pertinença".

Els vuit membres de la Junta treballen molt per poder mantenir les activitats culturals, la Festa Major del barri i el calendari popular: Castanyada, Nadal, festa de la Primavera, etc. "És una associació molt tranquil·la però no hi ha gaire participació dels veïns. Des de l'AV oferim el programa Òmnia d'accés a les noves tecnologies, l'esplai, el grup de dones i cursets de dansa del ventre, ioga, zumba... També tenim la colla de diables Balrogs. L'organització i implementació de qualsevol activitat, requereix moltes hores de dedicació i personal tècnic. No hi ha prou amb els voluntaris. A més, els veïns cada vegada inverteixen menys temps del seu lleure al barri i això afecta directa i negativament a totes les entitats veïnals".

Al barri d'Ègara hi ha més entitats, però no hi ha una relació fluida. S'està fent un estudi sobre la situació del moviment associatiu, malgrat que és molt complicat dissenyar actuacions conjuntes: "L'Ajuntament i la Generalitat ens ajuden econòmicament i amb la contractació d'algun tècnic. La sala esportiva també genera un mínim per poder ajudar en el pagament dels subministraments bàsics. Però, tot i això, no ens permet generar nous programes. En l'actualitat s'està lluitant per aconseguir millores urbanístiques del barri. Hi ha un microprojecte de mobilitat i habitabilitat per adequar els accessos dels carrers pròxims a l'escola i recuperar-los per als vianants. Però el més important per a l'Associació de Veïns és rejuvenir els seus membres, donar cabuda a persones més joves, amb noves propostes. Hem de disposar de més suport per part dels veïns, que s'apropin a l'Associació, que participin en les activitats i en la seva organització".

En l'actualitat es lluita per aconseguir les millores urbanístiques del barri. Hi ha un microprojecte de mobilitat i habitabilitat per adequar els accessos dels carrers pròxims a l'escola.

L'Enrique Nieto va néixer a Còrdova el 1951 i va arribar a Barcelona quan tenia 9 anys, a la muntanya de Montjuïc, refugi de tantes famílies que arribaven a la ciutat per engegar una vida nova. L'Enrique és el President de l'AV Montigalà-Batlòri de Badalona i Vicepresident de la FAVIBC.

L'Enrique arribà a Montjuïc el 1960, com era habitual al capvespre, per construir la barraca durant la nit i tenir-la enllestida al matí, així les autoritats no la podrien derrocar: "Allà hi havia família de la meva mare i tothom ajudava a construir, amb totxos, uralita i tot allò que teníem a mà. Es treballava tota la nit. El meu pare era paleta i la meva mare la mestressa de la casa. A Montjuïc no hi havia infraestructures ni equipaments, malgrat que van sorgir de forma improvisada botigues, bars i llocs de trobada. La solidaritat i el voluntariat van fer possible la creació de capelles, escoles i dispensaris. Jo vaig estar al col·legi fins als 13 anys. Després vaig començar a treballar en un taller mecànic. A la nostra família érem vuit persones i s'havia de treballar de molt jove. El 1968 van reubicar les famílies de les barraques a pisos de l'Obra Sindical del Hogar: Sant Roc, Sant Boi, Sant Cosme... El meu pare va poder escollir Pomar". Després de passar molts anys a la indústria química Cros, l'Enrique va treballar en l'entorn de participació ciutadana i de la Ràdio i Televisió a l'ajuntament de Badalona fins a la seva jubilació.

L'Enrique Nieto va formar part del moviment associatiu només arribar al barri. Als 70 ja era secretari i delegat en el club esportiu Pomar i va formar part de l'AMPA de l'escola de les seves filles durant 10 anys. Als anys 80 entrà a l'AV de Pomar, junt amb uns altres pares de l'AMPA de l'Institut Albéniz: "El meu germà Rafael ja participava en la *Coordinadora de Barrios* i va ser president de l'Associació de Veïns. Pomar era un barri amb grans mancances però sempre ha estat molt lluitador. Hi havia un abocador i una incineradora d'escombraries que afectava l'habitabilitat del barri. L'any 1974 va haver-hi una concentració de gairebé 100 dones per protestar i resoldre aquella situació d'insalubritat. A Pomar també vam patir molt el problema de la droga. Les pel·lícules de 'Perros callejeros' ens van perjudicar molt perquè va divinitzar a xavals que eren pobra gent. Els nens idolatraven 'El Vaquilla' i volien ser com ell arran d'haver-ho vist en pel·lícules. El 1976 va arribar la droga al barri. L'estigma sempre ha estat aquí, però les coses, per sort, van canviar gràcies a la col·laboració de tots els veïns.

Als anys 80 va tenir lloc una de les lluites més importants: la mobilització per la recuperació de la línia d'autobusos del barri, que s'havia suspès amb l'arribada del Metro a Badalona. Els veïns i les veïnes segrestaven i fèiem pujar

els cotxes a Pomar i els reteníem i cuidaven al barri mentre es negociava amb l'Ajuntament. La nit del 3 al 4 de maig de 1985, 400 policies van prendre Pomar i van rescatar els catorze autobusos. Més tard, però, el barri va recuperar la línia. Això va conscienciar i unir molt el nostre barri, especialment quan va fer 25 anys de la seva construcció, l'any 1992, ja que es decidí trencar amb la història negra i treballar des de l'empatia i la positivitat, lluny de la idea de gueto extern a la ciutat de Badalona".

L'any 1996 l'Enrique es traslladà a Montigalà-Batlòria, un barri que neix al voltant de la gran àrea comercial de la zona: "Vaig entrar a l'Associació de Veïns com a Vicepresident i amb la marxa del senyor Eduardo Téllez vaig passar a ser president, tres anys més tard. Montigalà és un barri nou i les necessitats són molt diferents, malgrat que hem patit algun problema estructural. És una zona urbanitzada al voltant de l'àrea comercial, però al barri no hi ha petits comerços ni gairebé entitats. Primer vam haver de lluitar per tenir una escola de primària i més tard per aconseguir un compromís amb l'Ajuntament per construir una escola bressol. En un futur pròxim esperem l'institut. A l'AV som 14 membres. És una associació paritària i activa, però necessita més participació dels veïns i de les veïnes. La nostra associació té uns 100 socis i està organitzada en vocalies. Actualment procurem regular i assessorar l'habitatge de lloguer i reivindicuem la implementació de més projectes socials que ajudin les famílies amb més dificultats, millorin la participació i la cohesió".

L'Enrique Nieto és també Vicepresident de la FAVIBC. Ha format part de la Federació des dels seus inicis: "La FAVIBC ha de ser el referent de les altres entitats veïnals davant les administracions i no perdre el seu esperit reivindicatiu. Les intervencions de la Generalitat, especialment Adigsa des de l'antic departament de Benestar i Família i després l'Agència de l'Habitatge, han estat decisives per a la transformació i millora dels nostres barris. Hem de seguir treballant tots a l'una. El repte de l'actual junta és esforçar-se més amb les entitats del barri, no permetre que desapareguin les associacions per manca de recursos, i amplificar els problemes perquè arribin als organismes i a les persones adients. S'estan tancant moltes portes a les AV i sense el suport de la Federació i la lluita conjunta no aconseguirem tornar a obrir-les".

S'estan tancant portes a les AV, i sense el suport de la Federació i la lluita conjunta no aconseguirem tornar-les a obrir. Les associacions de veïns fan possible que els barris d'habitatge social siguin solidaris i inclusius.

L'Antonio Avi és el President de l'AV Josep Torregassa, un barri amb una Associació de Veïns rejoyenida i amb moltes ganes de treballar en nous projectes i activitats que impulsin la participació de tothom.

Les cases barates, les cases taronges, són les cases del barri Josep Torregassa de la ciutat de Solsona, uns habitatges de promoció pública que es van construir a la Catalunya dels anys seixanta per tal de fer front els moviments migratoris que van apropar-hi tantes persones. I com la majoria de barris d'habitatge social, es va edificar als llindars de la ciutat, sense serveis bàsics i sense una urbanització adequada.

Antonio Avi Pérez és el president de l'Associació de Veïns. És possiblement el President més jove de les associacions federades a la FAVIBC. Va néixer a Vilches, Jaén, el 18 de juny de 1982 i va arribar al barri el 1993 després que hi traslladessin al seu pare per construir la Llosa del Cavall.

“Fa vint-i-cinc anys que soc al barri Josep Torregassa -ens explica- un barri de famílies treballadores que data de 1967. Durant tots aquests anys el barri ha canviat molt, especialment en els darrers vuit anys. S'ha millorat molt la seva urbanització i accessos, les zones enjardinades i s'ha fet una rehabilitació important dels edificis, ja que havien de passar la inspecció tècnica”.

L'Antonio fa quatre anys que és a càrrec de l'Associació de Veïns, amb una junta formada per un grup de vuit persones molt joves, alguns d'ells són tercera generació dels fundadors de l'Associació: “La junta s'ha rejuenit i tracta d'actualitzar els seus processos. Actualment tot l'aparell administratiu passa per internet. Nosaltres disposem de presència al Facebook i el punt Òmia és un referent tecnològic molt important. Aquests últims anys hem lluitat perquè la gent jove participi més del moviment

associatiu i es responsabilitzi dels afers del barri”.

Josep Torregassa ha tingut fluxos migratoris importants els darrers anys. Actualment es parla d'un quaranta per cent de població nou vinguda, majoritàriament del Marroc. Hi ha una convivència exemplar, i els problemes quotidians en l'àmbit cultural i d'hàbits es treballen amb l'ajuda de tots els veïns: “Moltes persones grans han venut o llogat els seus habitatges a causa dels problemes d'accessibilitat (ascensors), un fita a aconseguir en un futur, però això també ha obert les portes a famílies joves i nou vingudes. Els costums són diferents d'abans i els hi costa participar i treballar pel barri. Quan s'apropen les festes sí que hi ha molta participació, però després es dilueix el compromís. Sembla que els veïns estan desencantats i és molt difícil recuperar la seva confiança. També hi ha moltes persones grans que no volen més responsabilitats, i és per això que treballem per reclutar joves i tot-hom que vulgui apropar-se a l'associació”.

No hi ha d'altres entitats al territori, i l'Associació vol fer-se present al municipi i als altres barris de Solsona, organitzant activitats, reunions i actuacions conjuntes: “Actualment seguim desenvolupant el projecte Òmia i rebem la subvenció de l'Agència de l'Habitatge per adequar els nostres espais. L'Ajuntament de Solsona també ens ajuda pel que fa a la recuperació del barri i amb la implementació d'algun programa social. Però no tenim gairebé socis, i sense socis és molt complicat tirar endavant l'entitat. Volem implicar tot el barri no només en les activitats, sinó també en la gestió de l'Associació de Veïns, però necessitem més persones i més socis per fer una feina amb cara i ulls”.

**Aquests últims
anys hem
lluitat perquè
la gent jove
participi més
del moviment
associatiu i es
responsabilitzi
dels afers
del barri.**

La Maria Garcia va néixer a Sevilla el 1959 i va arribar a Girona el 1976, com tantes veïnes i veïns, a la cerca d'una feina i d'una vida més digna. Fa uns vint anys que és al barri, i és la Presidenta de l'Associació de Veïns de Fontajau 1.3 - 5.7, una entitat on les dones sempre han tingut un protagonisme molt destacat.

La promoció d'habitatge social de Fontajau a Girona és de l'any 1987. Era una zona pràcticament sense urbanitzar en què es van edificar tres torres, uns 96 habitatges. Era un barri de persones vingudes d'altres zones de l'estat i dels voltants de Girona. Després es van anar construint les cases unifamiliars i altres habitatges més nous, l'escola, el centre cívic Ter, i el casal d'avis: "Al barri no hi havia gairebé res, hi havia alguns serveis compartits amb Taialà. El barri ha canviat molt i ara disposem de més recursos i serveis: el pavelló de Fontajau, el complex amb els cinemes i les botigues. Alguns habitatges socials s'havien llogat (Adigsa se'ls reservava amb aquesta finalitat) i va haver moviment de persones i problemes de morositat. En l'actualitat hi ha veïns peruans, del Líban, marroquins... però hi ha una bona convivència entre llogaters i propietaris i tothom participa indistintament de les activitats de l'Associació".

L'Associació de Veïns es va constituir quan es van lliurar els pisos i ha estat decisiva per a la cohesió i el desenvolupament d'actuacions socioeducatives i de lleure: "Sebastian Bonifacio va ser el primer president. Ell va fer possible l'adequació del local i les primeres activitats, especialment el calendari popular i l'inici del Carnestoltes. Amb el temps hem desenvolupat molts programes educatius amb tots els col·lectius, però depenem molt del suport de les administracions i els darrers anys s'ha hagut d'aturar algunes iniciatives".

L'entitat veïnal és gestionada per una majoria de dones: la Maria Garcia és la Presidenta, la Isabel Infante és la Secretària, la Maria Arias la Tresorera, i així fins a arribar a vuit dones a la junta de l'Associació: "Totes ens repartim les tasques de l'Associació i treballem en comú. A l'inici hi havia més homes, però cada vegada hi ha més dones –l'actual junta està formada per quatre homes i vuit dones-. Al barri hi ha una altra Associació

de Veïns, es diu Xavier Cugat, i representa la part del barri més nova, les promocions privades. Hi ha bona relació però el dia a dia no la fa molt fluida. Al barri hi ha més entitats (de joves, de dones) i s'aglutinen totes al centre cívic, mentre que nosaltres ens centrem més en el treball dels nostres veïns i veïnes. Malgrat que l'Associació forma part de la coordinadora d'entitats de l'esquerra del Ter i també participa en les activitats que es fan al centre cívic".

L'Associació de Veïns és a la vora del riu i disposa d'un paratge natural excel·lent que han anat recuperant els veïns, però encara hi ha molta feina per fer: "Quan l'associació era tancada hi havia conductes i accions incíviques. És per això que l'associació ha de ser oberta al públic, és un dels objectius més importants, mantenir les activitats que es fan al local. Ara es fa alfabetització, activitats esportives, culturals, i procurem preservar el calendari popular perquè sempre hi ha participació. Som una entitat molt modesta i no podem accedir a grans subvencions. Ara hi som poc més de vint socis. Actualment disposem d'una tècnica, la Mònica Canals, treballadora de la FAVIBC, que dinamitza i coordina les activitats que es fan als barris de Girona: Fontajau, Vila-Roja i Font de la Pólvora".

Les tres dones representants de la Junta, saben que els reptes de futur passen per: "Mantenir les activitats lúdiques i esportives, les classes d'alfabetització i poder fer front a les despeses del local. Malgrat que hi ha persones més joves, no han mostrat molt interès en la gestió de l'entitat. Som coneixedores que totes les associacions passen pel mateix problema de renovació de les persones, es fa molt difícil la implicació dels joves. Però el més important és que al barri hi ha molta cordialitat, molt civisme, tothom es coneix i es preocupa per tothom. És una gran família i no tenim problemes greus de convivència".

Al barri hi ha molta cordialitat, molt civisme, tothom es coneix i es preocupa per tothom. És una gran família i no tenim problemes greus de convivència.

El Paco del Xup, Francisco Álvarez, és una persona lligada al moviment associatiu des de molt jove. Ha estat President de l'Associació de Veïns del barri manresà i és l'actual Tresorer de la FAVIBC. El Paco i la seva dona Lucía són parella des dels quinze anys i tenen un fill, una filla, tres nets i una neta.

El Paco va néixer a Manresa el 25 d'agost de 1950. Fill d'immigrants (el seu pare era d'El Campillo, Huelva, i la seva mare de Martigues, França), la seva família es va traslladar al barri del Xup el 1965 l'any de la seva inauguració: "Vaig arribar al Xup quan encara no hi havia llum i només érem dues famílies. Després hi van venir més famílies. La majoria arribaven de fora, amb carretons plens amb les seves pertinences des de l'estació, a treballar a les mines o a alguna de les fàbriques. El meu pare va venir traslladat de les mines de Riotinto, buscant una vida més digna i amb més possibilitats com molts altres. Vaig començar a estudiar, però aviat vaig entrar a treballar a la Fonda Sant Antoni, a la plaça de l'Ajuntament, perquè com tantes famílies la precarietat de l'època forçava a treballar si volies estudiar. Els propietaris de la Fonda em van pagar els estudis en una acadèmia a canvi del meu ajut al restaurant".

El Paco ha marxat i ha tornat al barri diverses vegades: per jugar a futbol, per engegar alguna aventura professional, però mai ha perdut el contacte amb el Xup, amb els seus veïns ni amb les seves entitats: "El moviment veïnal era molt d'amagat, però molt fort. Abans hi havia moltes persones a les associacions, hi havia molts voluntaris. Les nostres reivindicacions no eren només urbanístiques, també socials, laborals i solidàries. Vaig estar molt vinculat des de les primeres assemblees del barri, que es feien amb la presència de la policia. L'any 1976 vaig formar part de la junta de l'Associació. Joaquín Vizcaíno va ser el meu mestre polític, el primer president del Xup, després amb Julian Sánchez i el 1984 vaig ser elegit President i vaig ocupar el càrrec fins al 1988. Després vaig marxar fora uns onze anys, perquè vaig muntar dos restaurants, un a Santpedor i un altre a Callús. El 1999 vaig tornar al barri, ja que els meus fills no volien continuar a la restauració i perquè sempre he tingut un vincle molt gran amb el Xup. Vaig ser novament President de l'Associació de Veïns, fins a les eleccions municipals de l'any 2003, que vaig presentar-me malgrat no ser elegit per poc".

Des de llavors, el Paco no ha perdut el contacte amb el moviment associatiu del barri, amb el futbol i amb la junta de l'AV, malgrat viure a Sant Joan: "En l'actualitat, el club de

futbol és un element molt cohesionador del barri i ens ha obert moltes portes per aconseguir d'altres fites que no són esportives".

"El barri va tenir un boom amb l'inici dels plans de desenvolupament comunitari a la fi dels noranta. Els veïns participaven molt, estaven molt engrescats en les accions que es portaven a terme. Es va crear una colla gegantera, grallers, timbalers, un grup de teatre... Jo he concebut sempre els plans com actuacions finalistes, on les persones s'han de fer càrrec i no dependre sempre dels ajuts de les administracions públiques. Moltes activitats han de passar per l'autogestió, pel voluntariat, ja que els pressupostos han d'arribar a tots els col·lectius no només a un grup concret. També s'hauria de poder col·laborar en la gestió del centre cívic perquè no es limiti a un horari depenent més de l'Administració que de les necessitats dels veïns. Moltes persones pensen que als barris d'habitatge social ha de ser tot gratuït i no és així. Els veïns hem de col·laborar i aportar el possible.

Les persones s'han de mentalitzar que les associacions han d'existir, que tenen una importància de pes als barris. Els joves han de conèixer la història del seu barri, de les persones que han lluitat pel seu barri i s'han de comprometre. S'ha de fer un esforç molt important que no sempre és reconegut. S'ha de fer un treball constructiu, de crítiques que aportin i millorin el barri. Els joves han de renovar les entitats i convertir-se en l'eina que doni vida al moviment associatiu".

L'actual tresorer de la FAVIBC forma part de la Junta Executiva des de l'any 2000, ha ocupat diversos càrrecs i ha participat en algunes de les comissions de treball: "La Federació ha viscut moments d'expansió i també moments de moltes dificultats, com una associació de veïns. Hi ha hagut èpoques que la FAVIBC s'ha oblidat una mica de la seva essència, però som una Federació que desenvolupa una labor social important en els barris d'habitatge social. Els barris necessiten a la FAVIBC, però la Federació també necessita els barris i no ha d'oblidar-los. S'ha de reanimar el caràcter reivindicatiu social, les tasques federatives d'acompanyament en el territori, recuperar la confiança de tots els barris de Catalunya. Així tornarem a ser una gran Federació: treballant més en el territori i recuperant l'essència comunitària".

**Les persones
s'han de
mentalitzar que
les associacions
han d'existir,
que tenen una
importància de
pes als barris.
Els joves han
de conèixer la
història del seu
barri i s'han de
comprometre.**

El Manel Llamas va néixer l'any 1950 a la Comunitat Murciana i va arribar als cinc anys a la ciutat de Lleida.

El seu pare va conèixer Lleida durant la guerra civil, va trobar feina i després va portar la seva família. El Manel està casat amb la Maria, una malaguenya que va arribar a Lleida amb 16 anys. Tenen dos fills, tres netes i un net. És el delegat de la FAVIBC a Lleida.

El Manel Llamas és el Tresorer de l'Associació de veïns Pius XII-Germanor i delegat de la FAVIBC a Lleida. Ha estat docent en la formació professional durant 31 anys: "El gran problema de l'FP era que es consideraven estudis de segona. Quan no era veritat. Els bons estudiants d'FP han pogut accedir a treballs especialitzats i a estudis superiors sense més dificultats que els de batxillerat. La qüestió és que tothom podia accedir-hi i s'ajuntaven alumnes de molt nivell amb alumnes sense interès. He tingut molts alumnes que han passat molt favorablement per la formació professional i ocupacional i actualment disposen de bones feines. És per això que jo sempre he reivindicat i lluitat per una formació professional digna". El Manel prové del moviment sindical i va començar a participar del veïnal l'any 1990, any de formalització de l'AV de Pius XII. En un principi existien dues associacions, la de Pius XII i la de Germanor, però es van acabar unificant ben aviat: "Les promocions de Pius XII i Germanor daten de 1983, uns habitatges van ser promoguts pel Ministeri i els altres per la Generalitat. Els habitatges es construïen amb materials de pessima qualitat i presentaven moltes deficiències, que es van resoldre gràcies a les lluites i les mobilitzacions de les persones del barri. Però també hi reivindicàvem programes socials i recursos per tal de millorar i dignificar la vida dels veïns".

El Manel va ser president de l'Associació de Veïns de Pius XII-Germanor durant molts anys i sempre ha estat vinculat a la seva Junta. També ha estat membre actiu de la FAVIBC com a Delegat de les associacions de Lleida i comarca, representant aproximadament a unes 40 comunitats i a 20 associacions d'habitatge social. "Al barri van marxar molts joves, i alguns han tornat perquè els pares i els avis els puguin ajudar a superar aquests moments de crisi. Pius XII-Germanor és un barri sense un gran moviment migratori, malgrat que hi ha famílies noves. És un territori solidari, on es coneix tothom i els veïns participen en les activitats que es fan. Jo he viscut tot el procés dels barris d'habitatge social de Lleida. Ha estat un procés lent, problemàtic, hi ha barris amb més diversitat que altres, amb problemes, però s'ha fet una bona feina".

L'Entitat, sense el suport de les administracions, no podria mantenir les seves activitats: "A l'associació estem molt satisfets de dos projectes: el projecte Òmnia i l'esplai infantil.

S'ha fet una gran tasca social al barri a través dels col·lectius d'infants i joves. Aquests programes han estat possibles gràcies a la col·laboració de la FAVIBC, i dels serveis socials de l'Ajuntament. Els veïns sempre hem considerat que els nens i els joves han de disposar d'un espai de lleure educatiu. L'Associació ha tingut monitors i educadores excel·lents. El treball amb els infants encara es fa i esperem que es faci per molts anys. Actualment disposem d'una educadora, directora de l'esplai, una monitora, dues persones de reforç a l'estiu i una dinamitzadora del projecte Òmnia. Durant el curs escolar disposem d'alguna persona en pràctiques i algun voluntari.

La junta de l'Associació està formada per 12 persones voluntàries: "És una junta paritària, malgrat que encara no hem tingut una Presidenta. En els darrers anys s'han incorporat dues persones joves que són l'ànima de la junta: una va ser educadora de l'entitat i s'ha fet càrrec de la vocalia de joves. L'altre és un jove que sempre ha participat i ens ha ajudat. És molt important l'existència del moviment veïnal i la seva renovació per garantir la continuïtat. En l'actualitat l'objectiu de l'Associació és el manteniment i millora de les instal·lacions i de l'estructura urbanística de l'entorn. També necessitem desenvolupar els programes socials i ampliar el treball amb iniciatives per a les dones i per a la gent gran".

El delegat de la FAVIBC a Lleida és conscient que "els temps i les situacions han canviat i que estem en un moment delicat. Tot és una incògnita, estem pendants de la situació a Catalunya; l'Associació vol seguir ajudant les persones i dinamitzar el barri. A Pius XII-Germanor hi viuen unes 300 famílies, hi ha molta participació dels veïns en totes les activitats que organitzem, però no hi ha molta a les assembles ni a l'organització.

Pel que fa a la FAVIBC, el Manel afirma que "va jugar un paper decisiu quan es van produir els traspassos dels habitatges socials, i més tard amb la implementació dels programes i projectes de dinamització comunitària als barris. Ara també està passant per un procés de revitalització i d'adequació als nous temps, com totes les entitats de caràcter social. S'ha de refermar el treball federatiu, tornar al territori, mantenir el contacte amb les associacions i les altres federacions. Hem de recuperar el protagonisme que sempre ha tingut la FAVIBC pel bé dels barris d'habitatge social de Catalunya".

L'objectiu de l'Associació és el manteniment i millora de les instal·lacions i de l'estructura urbanística de l'entorn. També necessitem implementar programes socials i ampliar el treball amb iniciatives per a les dones i la gent gran.

L'Associació de Veïns del barri del Xup de Manresa, va escollir la Virgínia López com a la primera Presidenta de la seva història. El Xup ha estat un barri de referència del moviment veïnal, membre fundador de la *Coordinadora de Barrios* i federat a la FAVIBC des dels seus inicis.

El Xup va néixer despullat. Malgrat la pompa amb què s'inauguraven els polígons d'iniciativa pública, més enllà dels pisos hi havia el desert. El barri no estava urbanitzat, no hi havia cap mena d'equipament ... i tot això ho agreujava el fet de ser a més d'un quilòmetre del nucli urbà de Manresa. Hi ha problemes d'aquests que perviuen -la llunyania, per exemple-, però llavors no hi havia comerços, col·legi, metge ni farmàcia.

Els pares de la Virgínia van arribar des d'Almeria als anys 60, però ella va néixer al Xup, el 21 d'octubre de 1971. És casada i té dos fills. La nova Presidenta de l'Associació de Veïns coneix molt bé el seu barri, els seus veïns i les seves entitats. Treballa a la biblioteca del barri, ha estat secretària del club de futbol, monitora de l'esplai i presidenta de l'AMPA des de fa 7 anys:

“Recordo amablement el passat del barri, quan els dissabtes els veïns i les veïnes es reunien per fer la neteja col·lectiva. La gent vivia més el carrer, treien les cadires a la porta i a l'estiu es sopava fora. Jo no he estudiat al barri. Abans pensàvem que sortir del barri a estudiar era bo. Però fa temps que l'escola ha canviat molt i dona molta confiança als veïns. Els meus fills ja han estudiat al Xup. Malgrat que és un barri humil, el Xup sempre ha estat molt solidari, no només ara amb la crisi. Al Xup recollim aliments i roba per a les famílies més necessitades i des de l'Associació ajudem amb els problemes energètics i l'assistència social”.

Abans de ser Presidenta de l'AV, la Virgínia era vocal. Actualment, la Junta té 12 membres, cinc són dones. Dels objectius que s'ha marcat, en destaca: el nou institut al barri, Manresa 6, que engegà el curs 2017-2018; finalitzar la pavimentació del barri; aconseguir part del pressupost participatiu de l'Ajuntament de Manresa pel projecte de sanejament de la riera.

La Virgínia sap que “és difícil la continuïtat de les persones que formen la Junta de l'Associació de Veïns. Necessitem renovar el teixit associatiu de totes les entitats del barri, no només l'AV. Al barri hi ha moltes entitats i serveis: l'Associació Marroquina, els gegants, l'esplai, el club de futbol, la petanca, el pla de desenvolupament, la biblioteca, el casal cívic, el programa Òmnia... Tots tenen relació amb la nostra Associació. El Xup és un barri de persones grans, i això comença a notar-se molt a la participació en les entitats. Malgrat que en moments puntuals els veïns donen tot el suport que poden, es necessita més personal voluntari i tècnic per desenvolupar més projectes i arribar a més col·lectius”.

Al Xup necessiten treballar més amb els joves: “Procurar la seva dedicació i participació perquè no hi siguin al carrer tant de temps. Malgrat que disposem d'actuacions i projectes específics per a ells, *Topten* i l'*Òmnia*, és molt difícil aconseguir el seu compromís. Ara tornem a promocionar una comissió de joves per desenvolupar activitats. És un altre repte de l'Associació de Veïns, potser el més important, doncs es fa necessària l'energia d'aquest col·lectiu per poder renovar el teixit associatiu del barri.

La Presidenta del Xup, afirma que “els veïn i les veïnes no imaginem el treball que comporta estar al davant d'una associació. Tret de les reunions habituals, el dia a dia, l'atenció als veïns, la tramitació de documentació, les relacions amb les entitats, les inspeccions tècniques dels edificis... El treball de les associacions de veïns és molt important i la seva existència és imprescindible perquè garanteix la cohesió, el civisme, la convivència. Les associacions donen suport a les persones més grans, les més vulnerables i a tots aquells que ho necessiten”.

Ara tornem a promocionar una comissió de joves per desenvolupar activitats. És un altre repte de l'Associació de Veïns, potser el més important, doncs es fa necessària l'energia d'aquest col·lectiu per poder renovar el teixit associatiu del barri.

L'Eduardo Navas va néixer el 1956 a Algeciras, i després de viure des dels 4 anys a Vilanova i la Geltrú, va arribar a Reus el 1973, a Sant Josep Obrer, una zona de casetes autoconstruïdes pels mateixos veïns i veïnes.

A Sant Josep Obrer es van edificar 336 cases durant els anys 70. Totes les famílies havíem vingut de fora i s'ajudaven. Ara, Sant Josep Obrer no és un barri en el sentit estricte, més aviat és el resultat de la unió del barri vell, el polígon Mas Pellicer (els pisos d'Adigsa) i Mas Abelló, que comprèn una urbanització de cases i algun edifici de protecció oficial. Una zona en què viuen unes 5500 persones i que conforma el districte IV de la ciutat de Reus. Els habitatges del polígon de Mas Pellicer es van lliurar als veïns durant els anys 80, alguns venien de les cases del barri antic, però també hi van arribar famílies reubicades de Barcelona. L'Eduardo Navas va començar a participar en el moviment veïnal quan va arribar al barri antic: "Abans existia el càrrec d'Alcalde de Barri, durant el règim franquista. Més tard es va formar el Consell de Barri que aleshores era l'única forma legal de reunir els veïns. Vaig formar part perquè no volia que els meus fills creixessin a la vora d'un barranc que era morada de rates. La nostra intenció era millorar la qualitat de vida de les nostres famílies i de tots els veïns. Abans de fundar l'Associació de Veïns de Sant Josep Obrer el 1979, vam organitzar un acte reivindicatiu davant l'Ajuntament; hi vam portar rates i brutícia recollida en el barri per fer constar la terrible situació que estàvem vivint. Vaig ser detingut per organitzar aquesta manifestació il·legal, però no molt temps. L'Associació de Veïns la formàvem totes les famílies del barri, i el nostre objectiu principal era dignificar el barri i cobrir el barranc. Més tard, vaig traslladar-me a Mas Pellicer. Era un polígon sense urbanitzar, sense serveis, amb mancances significatives, i amb molta feina per fer. Malgrat que l'Associació de Veïns Primer de Maig es va constituir el 1985, jo vaig entrar poc després, ja com a President. Recordo les primeres visites d'autoritats del govern català al nostre barri: el Sr. Miquel Roca, pare de la Constitució Espanyola, i més tard el Sr. Jordi Pujol, president de la Generalitat. Aquestes visites i les nostres contínues reivindicacions van ajudar perquè l'Ajuntament de Reus ens tingués més en compte".

Els recents moviments migratoris no han provocat greus problemes de convivència perquè l'Associació hi dedica molts esforços: "Al barri vivim un 30 per cent de magrebins, un 45 per cent d'ètnia gitana i un 25 per cent autòctons. L'Associació de Veïns treballa per la cohesió social posant a l'abast de tothom classes de cultura àrab i tallers de català per a nousvinguts i persones que no

saben la nostra llengua, especialment la gent gran. Així promocionem la integració i el respecte per totes les cultures. Hem procurat que en un mateix curs participin dones i homes magrebins, cosa que era molt difícil d'aconseguir. Al barri no hi ha hagut aldarulls racistes ni xenòfobs. L'associació ha fet possible que Sant Josep Obrer no esdevingui un gueto. Tots els anys s'organitza un espectacle al teatre Fortuny de Reus. Cada barri fa una representació i la taquilla es dona a una fundació o entitat solidària. Aquest any és per la lluita contra el càncer. També organitzem una exposició amb fotografies de les nostres activitats. Així donem visibilitat al barri i mostrem la gran tasca que fem pel nostre territori i les nostres veïnes i veïns. L'AV Primer de Maig col·labora amb el conjunt del districte, i malgrat que se centra principalment en Mas Pellicer no oblidem els altres territoris ni les seves necessitats".

Primer de Maig treballa en coordinació amb el Casal Cívic Reus-Sant Josep Obrer, programen i desenvolupen les activitats de manera consensuada: "Les accions que fem a l'associació són obertes a tothom. Fem moltes activitats: català, castellà, cultura àrab, anglès per a infants, escola d'escacs, guarniment tifany, taitxí, teatre, punt de coixí, aquarel·la i pintura, les activitats d'alfabetització digital del projecte Òmnia, i a l'estiu fem activitats de lleure pels nens. També oferim assessorament jurídic per resoldre problemes d'habitatge i servei de podologia per a la gent gran. L'Associació disposa d'un local social, punt de trobada dels veïns i de les veïnes del barri. Algunes activitats i reunions les fem allà perquè hi hagi moviment de veïns i tothom conegui la situació dels altres. El local també fa de centre de control de les persones més grans del barri que viuen soles, per tal que no s'aïllin als seus pisos i si passen alguns dies sense presenciar-se, acudim per verificar el seu estat. Avui lluitem perquè es millori l'enllumenat dels carrers i es doti de més agents de proximitat. Això augmentaria la seguretat de les veïnes i dels veïns".

Després de 40 anys com a protagonista del moviment veïnal, l'Eduardo Navas no veu clara la renovació dels membres de la junta: "No hi ha veïnes ni veïns que vulguin fer-se càrrec. A l'Associació som sis voluntaris a la junta i algunes persones que ens ajuden. Actualment hi ha 114 famílies associades, però la renovació de la junta és molt difícil i tenim por que desaparegui".

**No volem que
quedi en res
tot allò que
hem assolit.
Primer de Maig
és una entitat
transparent,
pròxima i
solidària, que
dona servei a
més de tres-
centes persones:
som un exemple
per a les altres
entitats veïnals
de la ciutat
de Reus.**

La Lúdia Solé té 46 anys, és mare del Teo i la Vera, casada, i veïna del barri de Bufalà de Badalona de tota la vida. Fa anys que participa de manera voluntària a l'Associació de Veïns i des del 2015 és la Presidenta.

La Lúdia treballa en una fundació que acull i acompanya infants, adolescents i famílies al barri de la Salut Alta de Badalona implementant projectes educatius: “Vaig entrar a l’AV per desenvolupar un projecte del banc del temps, però malgrat que no va prosperar, tenir un fill de tres anys em va animar a engegar una activitat adreçada als nens, els *Petits Gegants*. Participaven mares, pares i nens i nenes de diverses escoles per tal de fer jocs cooperatius, contes, cançons... L’activitat es va consolidar i va acabar essent un projecte de pes al barri. Després vaig entrar a formar part de la Junta de l’Associació. Primer com a vocal i després com a secretària. Els altres membres em van convèncer i el 2015 vaig iniciar la meua presidència”.

Bufalà és un barri molt extens, amb uns disset mil habitants. El veïns i les veïnes sempre han assolit grans reptes gràcies al seu caràcter reivindicatiu. La Lúdia destaca quatre dates importants en aquest sentit: El 1964, la protesta de les galledes, la primera durant la dictadura impulsada per les dones per tal que arribés l’aigua al barri. El 1976, quan els pares i les mares van ocupar el col·legi Planas i Casals a Can Ruti per aconseguir escoles públiques. L’Any 1978 gràcies a l’esperit reivindicatiu dels veïns es va aconseguir la plaça Boada, i el 1979 la gran mobilització pel servei públic d’autobusos. Després d’un temps de menys mobilitzacions, en l’actualitat s’ha reprès en accions concretes: “L’Associació de Veïns facilita les reunions i canalitza les demandes i les necessitats dels veïns. Des de l’AV els hi donem suport, però procurem sempre que sigui la ciutadania qui s’impliqui i es faci responsable. Així hem aconseguit millores a les zones verdes o la seguretat viària, entre d’altres. Un altre exemple de lluita i treball comunitari al barri va ser la biblioteca, autogestionada pels veïns. Un dia es va fer una crida a les xarxes socials i la gent va començar a portar llibres, prestatgeries, ordinadors. Un veí va fer una base de dades per catalogar i classificar tots els llibres, d’altres van fer treballs de pintura... I així, amb l’ajuda de moltes persones vam aconseguir aquest espai, gràcies a l’acció popular. Ara seguim lluitant per aconseguir un equipament sociocultural que doni cabuda a tots

els projectes del barri”. La masia de Ca l’Andal del segle XV, està situada estratègicament i el barri no té cap equipament públic (ni biblioteca, ni casal cívica...). Un altre projecte que duem a terme des de l’Associació és la revista del barri *La Veu de Bufalà*, una revista trimestral amb el suport d’un equip de professionals que fan un disseny i continguts atractius per atraure l’atenció dels veïns i la sentin seva”.

L’AV Bufalà té uns 200 socis que col·laboren amb una quota anual, malgrat que disposa de molts més usuaris que s’han d’animar a participar per seguir endavant: “Es treballa amb molts voluntaris i voluntàries per desenvolupar les activitats; sessions informàtiques al punt Òmnia, gimnàstica correctiva, ioga, fotografia, català, rol per a adults i infants, club de cinema, ciència per a infants, conta-contes, tallers de fang i altres treballs manuals... Durant el curs tenim previst fer xerrades, continuar amb les visites programades de les escoles a la nostra biblioteca i mantenir les activitats perquè participin tots els col·lectius del barri”.

L’Associació de Veïns té una vocalia de dones des dels seus inicis, un col·lectiu que ha estat molt actiu, però que ja demana un canvi generacional. La Lúdia ens explica que: “Malgrat que la junta de l’associació és molt jove i paritària, tres homes i tres dones, treballem perquè s’incorporin més dones. Ja fa cinc anys que es va crear una comissió de festes formada per diferents entitats del barri i quan arriben les dates, al maig, el programa el treballen totes aquestes entitats. Seria interessant que la comissió prepari més actes durant tot l’any. Un altre repte és ampliar les juntes de l’associació i fer-les obertes a persones del barri per expandir la xarxa de col·laboradors. També ens agradaria incorporar alguna persona que ens ajudi en la gestió i els tràmits administratius, doncs l’Associació de Veïns de Bufalà només percep una subvenció de l’Ajuntament, la implementació per part de la Generalitat d’un pla de desenvolupament, el servei d’orientació laboral i el programa Òmnia. Ens autogestionem amb les aportacions dels socis, el voluntariat i la col·laboració de l’associació de comerciants i els veïns i veïnes del barri”.

L’AV Bufalà té uns 200 socis que col·laboren amb una quota anual, malgrat que disposa de molts més usuaris que s’han d’animar a participar per seguir endavant. Treballem amb molts voluntaris i voluntàries per desenvolupar les activitats.

El Joan Pujal té 64 anys i és el President de l'Associació de Veïns del barri Sol Ixent i de la Federació d'Associacions de Veïns de Tàrraga. El Joan va ser delegat de la FAVIBC a les comarques de Lleida durant quatre anys.

El grup d'habitatges Sol Ixent pertany a Tàrraga, capital de la comarca de l'Urgell, situada a la plana de Lleida a uns 100 quilòmetres de Barcelona. El sector de serveis és la principal activitat econòmica de la ciutat, on sobresurt el comerç, especialment el majorista i el de la distribució. Compta amb una àmplia oferta educativa (amb centres especialitzats com l'Escola de Sobreestants, l'Escola d'Arts i Superior de Disseny Ondarra, i l'Escola de Capacitació Agrària), sanitària (el CAP II i un futur hospital lleuger), cultural (Museu Comarcal de l'Urgell, Museu de la Mecanització Agrària Cal Trepal, Arxiu Comarcal de l'Urgell, Biblioteca Central Comarcal, Teatre Ateneu, espais d'art), administrativa (bancària, de gestió i oficial) i esportiva (equipaments per a la pràctica de l'esport federat i de lleure). Per la seva part, el sector agrícola, de secà, està obert a noves expectatives a causa de la construcció del Canal Segarra - Garrigues. En l'activitat cultural de la ciutat destaca sobretot la Fira de Teatre al Carrer - FiraTàrraga, certamen d'arts escèniques que esdevé cada mes de setembre el màxim altaveu de projecció de la localitat en l'àmbit nacional i internacional.

El Joan va arribar al barri del Sol Ixent el 1978 i va formar part com a secretari de la comissió gestora per a l'edificació dels vuitanta pisos en els terrenys que l'Ajuntament va cedir: "Els habitatges van ser lliurats l'any 1980 pel Ministerio de Fomento y Urbanismo, i la comissió va decidir el nom de Sol Ixent per aquest barri. Una mica més tard, el 1982, es va crear l'Associació de Veïns que presideixo des d'aleshores. Sol Ixent era un camp de Tàrraga amb uns blocs al bell mig -ens explica el Joan- i no va ser fins al 1992 que va disposar d'uns accessos dignes, quan per fi es va finalitzar l'obra dels vials i la cessió dels locals socials finançats per la Generalitat de Catalunya. A Sol Ixent viuen uns 600 veïns, persones treballadores que gràcies a les seves reivindicacions i lluita han aconseguit que sigui un barri referent a

la ciutat de Tàrraga. Durant aquells primers anys es van conformar totes les comunitats de veïns, vam formalitzar els 12 barris de Tàrraga i la Federació d'Associacions de Veïns de Tàrraga".

El Joan va ser delegat de la FAVIBC a les comarques de Lleida durant quatre anys. Va col·laborar amb la CONFAVC, amb la Federació de Lleida com a membre de la seva Junta i amb el moviment veïnal de Madrid, sent un gran coneixedor de la gestió i de la diversitat del teixit associatiu: "El barri ha canviat. Hi ha un percentatge elevat (un 30 per cent) de migració extracomunitària; alguns pisos han quedat buits per impagament de les hipoteques, i els preus dels habitatges han baixat. Actualment no hi ha molta demanda pel nostre territori, no és atractiu, ja que no hi ha molta activitat ni serveis. L'Associació, però, segueix treballant fort: fa una trobada l'any i estem mantenint les comunitats de propietaris amb molt èxit. També fem unes sessions informatives per a tots els veïns i veïnes del barri als dos locals que disposem, un de dotze metres quadrats i un altre de vint-i-quatre, espais que ens ajuda a mantenir l'Agència de l'Habitatge de Catalunya".

El moviment veïnal a Tàrraga ha perdut molta força. Només resten dos o tres barris a la ciutat que segueixen planificant alguna activitat: "Tàrraga té uns 17 mil habitants i els serveis estan centralitzats (escoles, sanitat, cultura, casals d'avis...) no hi són als barris. La nostra Junta està formada per 10 persones, homes i dones, però no disposem de joves que vulguin participar en la gestió de l'associació. Vam tractar d'impulsar una comissió de joves del barri, però no va tirar endavant. Als altres barris de Tàrraga tenen el mateix problema. L'Associació de Veïns té com a objectiu prioritari que Sol Ixent segueixi sent un barri net, segur, amb uns habitatges recuperats i sense problemes de deteriorament. Un barri cívic i respectuós amb els seus veïns i veïnes".

L'Associació de Veïns té com a objectiu prioritari que Sol Ixent segueixi sent un barri net, segur, amb uns habitatges recuperats i sense problemes de deteriorament. Un barri cívic i respectuós amb els seus veïns i veïnes.

El Said Ghoul, va néixer a Tànger, Marroc, el 19 d'agost de 1973. Va arribar a Catalunya amb cinc anys i és el President de l'Associació de Veïns de la Font dels Capellans de Manresa, on viu des de fa divuit anys. Els seus fills han estudiat al barri i participen en les activitats extraescolars que es fan a l'entitat, al casal, a la biblioteca o al programa Òmnia.

“En una festa major, em va impactar que la persona més jove que estava realitzant els preparatius tenia més de 60 anys i estava a més de quatre metres del terra, mentre que la barra del bar estava plena de gent jove esperant que els majors ho arreglessin tot. Així, em vaig presentar com a voluntari per col·laborar en tot allò que fos necessari. Es van estranyar perquè no era habitual. Vaig entrar com a col·laborador a la junta, i vaig animar a tres persones més que ho fessin amb mi. Durant aquests dos darrers anys hem ajudat tot el possible, i ara, amb la marxa del Josep Rueda, vaig veure la necessitat de presentar-me com a President. Durant aquests anys he vist com han lluitat totes aquestes persones, tot el que han aconseguit, i no era just deixar de banda l'Associació, doncs es podria perdre tota la feina feta després de tant esforç”. Un dels principals objectius de la nova Junta és rejuenir-se, per assegurar el futur de l'Associació: “El nostre projecte pretén reforçar la relació dels joves i l'esport. Fomentar les activitats a la pista: patinatge, futbol sala, hoquei... Promoure l'esport des de l'Associació i obrir-la als joves perquè la coneguin, i tractar d'incorporar-hi els pares per tal de garantir el futur de l'AV”.

A la Font dels Capellans hi ha uns 2500 veïns i el 95 per cent són socis de l'AV. La Junta de l'Associació està formada per 4 dones i 7 homes (tots voluntaris). Hi ha unes 25 persones voluntàries que ajuden amb regularitat i en actes puntuals, i 7 treballadors contractats pel desenvolupament dels projectes socioeducatius i el treball administratiu i de gestió: “Nosaltres volem treballar no només pel barri, sinó també per a tota la ciutat de Manresa. Ja col·laborem en projectes participatius amb beneficiaris de més barris, per exemple, en un projecte que treballa la memòria de les persones grans amb l'ajuda d'un tècnic especialista i per mitjà de tauletes tàctils. També contactem amb altres associacions de la ciutat per oferir col·laboracions: una és la Colla Castellera Tirallongues de Manresa. Volem oferir la nostra pista coberta pels dies que hi hagi una diada amb pluja per tal que no la suspenguin, com es fa en altres ciutats”.

Des de l'AV de la Font dels Capellans donen

servei a més de 2500 persones gràcies a les activitats. El Said destaca el projecte *La Font Solidària*. “L'AV rep 24 mil euros en subvencions de l'Ajuntament i de la Generalitat per fer lots de menjar que setmanalment es reparteixen a 91 famílies (370 persones). Hi ha beneficiaris monoparentals, famílies nombroses... A més dels aliments, se'ls ajuda a fer front als rebuts diversos, però només un percentatge, per procurar que segueixin amb la cerca de feina i no siguin perceptors passius. Hi ha famílies que han trobat feina i automàticament deixen espai a altres famílies que ho necessiten”.

A més, l'Associació de Veïns disposa d'espais de joc infantil, aula de reforç, projectes de desenvolupament comunitari, mediació veïnal, foment de la cultura, projectes d'acompanyament i lleure per les persones grans: “Els problemes més destacats del barri són estructurals: l'estat de les calçades, les voreres, les places. L'Ajuntament ja disposa de les necessitats més imminents del barri, i ha dissenyat un pla de xoc. El primer seran les zones per a vianants. És un barri majoritàriament de persones grans i hem de tenir cura de l'estat perquè puguin transitar sense problemes. A més, el mercat setmanal de Manresa es fa a la Font dels Capellans. Així, el nostre barri és el referent de tota la ciutat. Les persones que venen al mercat han de veure unes bones condicions, un barri cuidat perquè és una finestra a tota la ciutat”.

Tots aquests projectes socioeducatius i de millores estructurals es desenvolupen gràcies als voluntaris, als tècnics i a les diverses subvencions que gestiona l'Associació de Veïns: “Les administracions ens ajuden molt, però volem fer més coses, i necessitem accés a més ajudes. Volem engegar més actuacions i ampliar les que tenim. En el barri hi ha molt poca col·laboració: és molt fàcil que critiquin la tasca que fas, però ningú ve a ajudar. Hi ha barris com el Xup, on hi ha un sentiment més arrelat, gairebé com un poble, com una família. És un dels nostres reptes: millorar la col·laboració dels veïns, fer més comú el sentiment de barri, rebre més ajuda per part de tots els veïns i de les veïnes, aconseguir que les persones es quedin i gaudeixin més del barri”.

Els problemes més destacats del barri són estructurals: l'estat de les calçades, les voreres, les places. L'Ajuntament ja disposa de les necessitats més imminents del barri i ha dissenyat un pla de xoc.

El Joan Riera forma part de l'Associació de Veïns Verge de Fussimanya de Sallent fa quatre anys, però és al barri des de l'any 1977. Actual tresorer, organitza moltes activitats per a les veïnes i els veïns i cerca recursos que permetin realitzar més actuacions lúdiques i socioeducatives al barri.

El grup Verge de Fussimanya de Sallent té 206 habitatges i està dividit en 25 blocs. Concretament, sis de tres plantes, deu de quatre i nou de cinc. Amb el nom de Verge de Fussimanya el barri homenatja la imatge de la mare de Déu que presideix un santuari de molta devoció. Aquest lloc és conegut documentalment des del final del segle XII i correspon a una subquadra en què estava dividit antigament el municipi. Sembla que abans del 1212, quan es té notícia, ja existia una capella de Santa Maria que seria comprada pel monestir berguedà de Sant Pere de la Portella.

El 1961 van ser adjudicats els habitatges, com sempre per ordre de les necessitats de les famílies i la sort d'un sorteig. Les famílies eren emigrants que varen arribar d'Andalusia, Castella-la Manxa, Galícia, Múrcia, Aragó i algunes famílies de Catalunya. El barri no es distingia per tenir una vida associativa pròpia. Les reduïdes dimensions del grup d'habitatges no creaven prou demanda per fer un club de futbol amb prou entitat o per tenir una biblioteca. Per tot això s'havia de recórrer a Sallent, un poble des d'aquest punt de vista molt ben dotat. No per això Verge de Fussimanya és un barri mort. Per damunt de tot és una gran família. I les mancances que en l'ordre cultural puguin fer-se evidents, es guanyen quant a humanitat i tracte amb els altres. Hi ha qui diu que al principi era un gueto. Culturalment es podia explicar aquest fenomen. Una majoria aclaparadora dels beneficiaris dels pisos havia vingut d'Andalusia i fins llavors havia viscut en condicions infrahumanes en qüestió d'habitatge. Amb uns mateixos costums, era lògic que fessin pinya. A hores d'ara, i malgrat la influència de l'entorn -hi ha cases pels quatre voltants i està plenament integrat a l'urbanisme de Sallent-, subsisteix aquest caire familiar.

De fet, ben aviat van tenir la necessitat de mancomunar esforços. Les deficiències en la construcció original de l'Obra Sindical del Hogar van unir el barri en les reclamacions. La inexistència d'una associació que els

aplegués legalment feia que els documents, instàncies i recursos s'haguessin de fer a títol personal encara que algunes iniciatives mobilitzessin fins a 40 veïns. Per exemple, quan el juny de 1975 es van manifestar en contra de la concessió del permís d'obertura d'un nou quiosc en un racó destinat a ser jardí, ja que suposaria una greu alteració de la vida quotidiana, la qual cosa podria fins i tot acabar en desordres al barri.

L'arribada de la Democràcia va dur també la legalització del moviment veïnal, i el 5 de setembre de 1977 es van presentar els estatuts de l'Associació de Veïns del grup Verge de Fussimanya. Se celebraren assemblees per tal d'unir a tots els veïns, unificar criteris i posar-se d'acord en les formes d'acció per aconseguir els objectius plantejats. Un d'aquests objectius era treballar per la joventut i lluitar per la conservació del barri.

El Joan ens explica que el repte més important ha estat la renovació total del barri: "Es va aconseguir que fessin les reformes de tots els blocs de pisos, el clavegueram, l'enllumenat, l'asfaltat dels carrers. També es va poder construir el Centre Cívic Verge de Fussimanya, molt important pel barri i tots els seus veïns i veïnes, ja que suposa un espai de reunió, formació, desenvolupament d'activitats i de lleure".

"La renovació i el futur de l'Associació és molt complicada a causa de la baixa, gairebé nul·la, implicació de la joventut. És un gran problema, perquè el voluntariat és escàs, encara que en el nostre cas, disposem d'alguns monitors voluntaris per les nostres activitats diverses. L'Associació de Veïns des de la seva creació, ha procurat treballar pels socis i vetllar per les seves necessitats, millorant la convivència i els espais comuns del barri. Una entitat com la nostra, gràcies al suport que rep de la FAVIBC, aporta molta confiança i tranquil·litat, ja que nosaltres som un grup de persones amb molta empena i sempre disposats a ajudar i treballar amb les altres entitats veïnals quan ens necessiten".

Una entitat com la nostra aporta molta confiança i tranquil·litat, ja que nosaltres som un grup de persones amb molta empena i sempre disposats a ajudar a ajudar i treballar amb les altres entitats veïnals quan ens necessiten.

El Juan José Díaz, al mig, President de l'Associació de Veïns de Badia del Vallès, ens obre les portes d'una entitat que fa més de 40 anys va iniciar la seva lluita pels veïns i veïnes d'un dels parcs d'habitatge públic més grans de Catalunya. Al seu costat Manuel Pedrosa, tresorer i membre de l'entitat des dels seus inicis, i Mercedes Marqués, vocal i responsable de la vocalia de dones, tres persones que fan possible el dia a dia de l'Associació.

Juan José va néixer a Ciudad Real el 1953, però els seus pares es van traslladar a Catalunya quan era ben petit, amb un any i mig. Va viure a Barberà i arribà a Badia amb 21 anys: “Els pisos es van entregar als anys setanta. Molts pisos van ser adjudicats al personal de Telefònica, Renfe, Correus i membres de la policia”. El Juan José ens explica que aviat va conèixer la gent lluitadora del barri, del PSUC i d'esquerres en general, i ràpidament es va integrar en el moviment veïnal: “Ens reunien en un barracó antic de manera clandestina i així va començar la lluita de l'Associació de Veïns, fundada legalment a finals dels setanta, per reivindicar la manca molts serveis: ensenyament, sanitat, transport...”.

Badia tenia més de vint mil habitants als anys vuitanta, però l'envelliment de la població, el descens de la natalitat, un índex d'atur d'un 23 per cent, una de les rendes per càpita més baixes de l'estat i només un 6 per cent de nou vinguts ha disminuït el nombre d'habitants fins als tretze mil cinc-cents d'enguany.

L'AV s'organitza en vocalies i comissions per abordar els problemes dels veïns i de les veïnes. Tothom té cabuda a l'entitat i pot participar en les moltes actuacions que s'hi organitzen. Les dones s'uneixen entorn de *Trenquem el Silenci* (vocalia de les dones contra els maltractaments per violència de gènere). La Mercedes ens explica que es concentren l'últim dijous de cada mes a la plaça 8 de març i surten en manifestació: “També ens reunim a l'Associació per programar xerrades, exposicions, obres de teatre...”. La Marea Pensionista (vocalia de pensionistes i jubilats) es reuneixen a la plaça de l'Ajuntament tots els dilluns en defensa d'unes pensions públiques dignes. També hi ha una vocalia de serveis funeraris: “És molt important, diu el Manuel, perquè ofereix un ventall de serveis als veïns a baix preu que contempla fins i tot l'assessorament jurídic. Moltes corporacions privades han tractat d'aconseguir aquest servei, però l'AV es manté ferma i seguirà gestionant-lo perquè els veïns no pateixin una pujada injusta de preus”.

El problema més greu dels habitatges de Badia actualment és l'amiant. L'AV va organitzar una comissió fa més de quatre anys per la retirada de l'amiant de tots els edificis. La campanya “No volem amiant” persegueix la implicació i resolució del problema per part de les administracions. La comissió informa i sensibilitza els veïns perquè no manipulin

els residus i denunciïn davant l'associació l'estat dels immobles, patis, teulades, i d'altres zones afectades. Ja disposen d'un *Mapa de l'amiant* dels edificis d'ús residencial de Badia que ha promogut i cofinançat la mateixa associació.

L'Associació de Veïns té 1800 socis, que aglutinen unes 6000 persones, ja que es tracta d'una quota familiar. Tots els socis són corresponsables però costa molt que participin en la gestió i en l'organització de l'entitat. És per això que la junta actual treballa per rejuvenir el teixit associatiu. Actualment no hi ha vocalia de joves, malgrat que sempre n'han tingut i això fa més difícil el relleu generacional. A la junta hi ha nou persones; entenen que els més joves han de treballar i no disposen de temps per dedicar a l'entitat, però demanen un esforç per resoldre aquest problema i assegurar-ne la continuïtat de l'associació.

Juntament amb altres associacions veïnals de Barberà, Cerdanyola, Sabadell, Sant Quirze del Vallès, Santa Perpètua i Terrassa, formen part de la Coordinadora del moviment veïnal del Vallès, i lluiten en fronts comuns, per exemple, la comissió de seguiment de l'aeroport de Sabadell: “És una infraestructura perillosa que hauria de reduir al màxim la seva activitat per motius de seguretat. L'objectiu final -afirma el Juan José- és aconseguir la seva eliminació i destinar els terrenys a la construcció d'equipaments socials comarcals (hospital, residències públiques, habitatges socials, centres d'investigació...). Un altre lluita que tenim oberta és la mobilitat. S'ha de millorar el transport públic i fer una bona previsió considerant la futura construcció del segon centre logístic d'Amazon més gran de Catalunya, entre Sabadell i Barberà. L'Associació també forma part de la Plataforma per la sanitat pública de Badia, amb l'objectiu de millorar la situació de l'assistència primària: llistes d'espera, especialistes, urgències, etc.

Badia és un municipi tranquil, sense problemes de convivència. És un territori inclusiu i solidari on l'Associació de Veïns recull els problemes generals del territori i els particulars dels veïns i veïnes: pobresa energètica, mobilitat, contaminació, ensenyament, serveis per a la gent gran... L'Associació manté el seu caràcter reivindicatiu i tracta de fer-se forta amb la veu de tots els seus socis i sòcies i coordinant-se amb les altres entitats del territori i la comarca.

El problema més greu dels habitatges de Badia actualment és l'amiant. L'AV va organitzar una comissió fa més de quatre anys per la retirada de l'amiant dels edificis.

La Carme Vilaregut va néixer a Vic el 1958 i viu al barri del Remei des dels onze anys. De família humil, el seu pare va comprar un dels pisos oferts als socis de la Cooperativa Joan XXIII. El fet de viure a la cooperativa, va apropar-la junt amb altres joves al món social: ajudaven els nens i els més joves en el lleure educatiu i en el reforç escolar. És presidenta de l'AV del Remei de Vic des del novembre de 2016.

El barri del Remei és un barri situat a la part sud de la ciutat de Vic, actualment compta amb uns 7.000 veïns i veïnes. És un barri extens, divers i multicultural en què conviuen famílies descendents de les primeres onades d'immigració andalusa, població autòctona ara ja d'una edat avançada i, també un nombre elevat de famílies provinents de països del nord i del centre d'Àfrica, d'Europa de l'Est, de Sud Amèrica, del Panjab, de la Xina, i forma un amalgama de cultures ric i complicat alhora. És un barri amb 2 nuclis diferenciats el Pla del Remei i els Habitatges Montseny, que neixen com a habitatge social per acollir les famílies immigrades, en plena època franquista, a la segona meitat dels anys 50. Les Cases barates, en diem, o les cases del Sindicat. Un barri dins un altre barri.

La Carme ens explica que a la Junta de l'Associació de Veïns són unes quinze persones: "entre els cinquanta i els seixanta anys. Hem aconseguit incorporar a l'Associació un grup de joves, representants de diverses cultures, amb l'objectiu que s'impliquin i que se sentin més arrelats al barri. També disposem de col·laboradors per accions puntuals: l'espai web, les festes del barri... Hi ha molta gent que dedica hores a resoldre la burocràcia que es genera en les associacions. Són voluntaris que passen hores i s'han de formar en administració, fiscalitat, difusió... Una associació pot fer molta feina sempre que hi hagi diàleg amb els veïns i amb l'administració. Si a més estàs en un barri com el nostre, amb tantes mancances socials, t'has de fer sentir, que sàpiguen que existeixes".

"Revisant arxius i també en l'actualitat, m'adono que al Remei també hi ha hagut una majoria de dones que han format part de l'associació o que han ocupat els càrrecs en les darreres juntes, l'actual també. Això és perquè les dones, en un moment determinat, decidim passar a l'acció davant les injustícies o els reptes veïnals. I no ho volem ni podem fer-ho soles. Actuem com a element cohesi-onador, buscant complicitats i suports per aconseguir que ens escoltin. No es parla només en nom d'aquest element, sinó en nom tot el barri. Potser perquè el paper de la dona dins la família ha jugat i juga encara un rol important basat en la gestió de conflictes, en l'escolta, en el suport, defugint la individualitat. La feina de formigueta, feta per Rosita Verdaguer als Habitatges Montseny, n'és un exemple. Ella no acceptava que els Habitat-

ges Montseny no tinguessin cap identitat. Ella va ser durant molt temps la veu dels veïns. Mantenir un espai obert per als infants, connectar a partir d'ells amb les famílies, detectar mancances de tots tipus, vetllar per a la gent gran i esdevenir interlocutora entre veïns i administracions, va ser la seva lluita i el seu triomf. És per aquesta raó que un dels objectius de l'AV actual és continuar la seva tasca".

Hi ha un llarg camí a recórrer en uns barris colpejats profundament per la crisi i per la gran diversitat de cultures que hi viuen: "Volem treballar fent xarxa amb les entitats de referència al barri, unint esforços i guanyar poder per als nostres veïns, també les dones, que per cultura i tradició, per poc coneixement de la llengua o desconeixement de les administracions són encara invisibles a la societat. Volem obrir de nou el debat social pel que fa a l'oferta de lleure en vacances i als casals, que beneficia més als nens que a les nenes i noies joves. Volem incidir en la lluita per l'abandonament escolar, per tal de continuar una formació universitària i humanística, que si bé és també minoritària, encara correspon majoritàriament als nois. Volem treballar per acostar les noves tecnologies a tots els veïns, sobretot a les dones, perquè esdevinguin autònomes a l'hora de realitzar les petites gestions quotidianes relacionades amb la salut, l'escola o la gestió familiar, des de l'AV volem facilitar aquesta formació i seguiríem ben segur la lluita per l'habitatge digne, els sous, perquè la nostra societat és del tot patriarcal encara".

Actualment l'Associació de Veïns té com a prioritats organitzar-se per representar als veïns i veïnes del barri i desenvolupar el sentit de pertinença i estimació pel barri on viuen: "Prioritzem el contacte i el diàleg obert amb tots els veïns, i aprofitem el mercat del diumenge al barri per preguntar, saber i actuar sobre inquietuds i desitjos. Hem aconseguit tenir una nova seu, ja saben on trobar-nos! Al carrer Candi Bayés, 40. Hem creat una pàgina web per fer difusió dels nostres projectes, per fomentar la interacció entre els veïns i perquè som conscients que l'ús de les noves tecnologies ens apropa també als veïns més joves. Així, un altre objectiu és el d'aconseguir que a l'Associació de Veïns hi participin també grups de joves del barri. De moment i per primer cop s'ha creat el grup de joves, som conscients que amb ells l'AV guanya noves mirades i més força".

**Actualment
l'Associació de
Veïns té com
a prioritats
organitzar-se
per representar
als veïns i
veïnes del barri
i desenvolupar
el sentit de
pertenença
i estimació pel
barri on viuen.**

Després de la crisi, trobem a faltar un seguit de serveis que feien possible un treball a peu de barri que cohesionava diferents cultures, que detectava i que feia possible arribar a totes les franges d'edat, a tots els col·lectius i que en definitiva permetia actuar-hi amb encert.

“Treballem per celebrar les festes tradicionals, especialment la festa major del barri cada setembre, però també sabem que la nostra tasca va molt més enllà. Per aquesta raó ens organitzem en petites comissions, som el que som, i tirem endavant projectes de caràcter social, que fomentin la cultura i l'educació, com la dinamització de la biblioteca del Montseny, que actua com a suport educatiu, com a ludoteca i com a punt de reunió. Ja formem part, per primera vegada, de la Xarxa de Biblioteques Socials. A més llarg termini ens proposem la creació d'un Ateneu al barri. Un Ateneu, el del Remei, punt de trobada, de debat, discussió, seu social, cultural, artística... Treballem també per la dinamització del comerç, un comerç que s'adapti al barri, no a l'inrevés. Volem treballar amb les entitats del barri, braç a braç, contents, decidits, sense por”.

L'AV vol promoure uns valors democràtics, de respecte, d'igualtat i de convivència: “L'actual Associació no parteix de zero, segueix les petjades de les anteriors associacions reivindicant espais de cultura, creant vincle entre les existents, escoles, Punt Òmnia, organitzant trobades multiculturals, així com activitats com el teatre social i antirumors per desacreditar els estereotips que pateixen els immigrants com a persones i com a col·lectiu. Important també el suport a la lluita per aturar els partits xenòfobs i feixistes a l'hora de manipular els conflictes veïnals del barri, apostant per la mediació i el diàleg enfront de la segregació”.

Totes les accions i propostes es porten a terme amb l'ajuda de les Administracions: “L'Administració local ens reconeix i col·labora amb l'Associació de Veïns, la meua experiència, molt breu encara, és positiva. Si bé trobo a faltar la planificació d'actuacions socials, culturals que no responguin només a demandes puntuals. Situacions tan difícils derivades de la segregació o marginació que fa temps pateixen aquests barris no es resolen sense la voluntat d'acords que traspassin aspiracions polítiques del grup que governa. Caldria blindar-les, ja que en actuar-hi només de tant en tant, fan que les problemà-

tiques esdevinguin endèmiques i de difícil solució”.

“L'autoestima del barri depèn també de la mirada que els altres tenen sobre nosaltres. La recuperació d'aquesta autoestima, comença amb l'estima i la dedicació que la mateixa administració local hi aboca. El Remei fa un gran servei a la ciutat. Nosaltres diem que A Vic hi ha Remei, o que Vic té Remei, responnent a una crítica però també a una afirmació d'identitat. La nostra lluita és la seva. El perfil del barri necessita actuacions valentes, que suposin una discriminació positiva perquè hi ha una fragilitat social, econòmica, d'identitat i personal que ho fa evident. Després de la crisi trobem a faltar un seguit de serveis que feien possible un treball a peu de barri que cohesionava diferents cultures, que detectava i que feia possible arribar a totes les franges d'edat, a tots els col·lectius i que en definitiva permetia actuar-hi amb encert. Recordo la gran feina feta pels tècnics comunitaris quan jo vaig entrar a l'Associació. Actualment aquests plans d'actuació són parcials, dinamitzats per persones qualificades però que disposen de contractes de treball per un breu espai de temps, cosa que dificulta la creació d'una base sòlida i permanent d'actuació i de seguiment”.

La Carme és de l'opinió que “la burocràcia i la legislació actual pel que fa a Associacions encalla les accions més bàsiques a l'hora de demanar qualsevol tràmit, subvenció o material. No és conegut de tothom que les Associacions estan formades per gent voluntària, que treballa la major part del dia o que són persones jubilades i que per tant tampoc són experts coneixedors del funcionament de les administracions. Cada pas implica moure un engranatge massa pesat i complicat per a les Associacions, sobre tot perquè des de les Administracions també se'ns reclama constantment. El treball és dur. Seria interessant que d'alguna manera s'acompanyés a les associacions també en aquestes tasques i que la nostra presència no fos un pur tràmit; l'assessorament i la confiança són imprescindibles, perquè sincerament el fet d'existir com a Associació a vegades és un miracle”.

LES POLÍTIQUES D'HABITATGE

L'article 47 de la Constitució reconeix el dret a un habitatge digne i adequat i el vincula a l'obligació dels poders públics d'impedir l'especulació. L'article 33 imposa a aquests poders el deure de garantir que el dret de propietat no s'exerceixi de manera anti-social i l'article 128 subordina tota la riquesa, sigui quina en sigui la titularitat, a l'interès general. Així mateix, l'article 15 de l'Estatut d'Autonomia disposa que totes les persones tenen dret a viure lliures de situacions d'explotació i maltractaments, com les que, de facto, comporten la manca d'un habitatge digne o el sobreendeutament.

A les pàgines que segueixen i ordenats pel nombre d'electors de les darreres eleccions, els grups amb representació al Parlament de Catalunya, ens expliquen les línies bàsiques de les seves polítiques d'habitatge. L'habitatge és el tema, juntament amb l'ocupació, que més preocupa a les nostres veïnes i als nostres veïns. No només pel que fa a l'habitabilitat, sinó també perquè els més joves no poden accedir a un habitatge digne, ni de lloguer ni de propietat, per la precarietat de l'oferta i de la inexistència de mesures socials que arribin a tothom.

El més terrible és que després de la bombolla immobiliària no hi ha hagut cap política rellevant d'habitatge públic per a corregir els errors del passat.

Grup Parlamentari de Ciutadans

Qüestió de prioritats

Totes les persones necessiten una llar on viure, un lloc on poder desenvolupar els seus projectes personals. És per això que les polítiques d'habitatge han de ser una prioritat pública, com la sanitat o l'educació. El problema de l'habitatge és que durant dècades els partits que han governat no han vist l'habitatge com un dret sinó únicament com un bé de mercat amb el qual poder finançar les seves polítiques i xarxes clientelistes. No només no van combatre la bombolla immobiliària, sinó que la van alimentar des de les administracions. Van ser còmplices i responsables.

El més terrible és que després de la bombolla immobiliària i les seves desastroses conseqüències no hi ha hagut cap política rellevant d'habitatge públic per a corregir els errors del passat. Sense garantir l'accés a un habitatge digne no es pot construir una societat de benestar. I per a això cal intervenir de forma transversal en àmbits diversos: adequació del planejament urbanístic a les necessitats socials; creació d'un parc públic d'habitatge; ajudes a la rehabilitació i una correcta regulació de les condicions del lloguer.

A Catalunya és necessari apostar per un parc d'habitatge públic de lloguer i polítiques d'habitatge a llarg termini. L'habitatge públic no arriba a ser ni tan sols el 2% sobre el total d'habitatge quan hauríem d'estar en nivells del 15%. Aquesta situació és conseqüència d'unes polítiques d'habitatge protegit erràtiques, basades en la venda. Per a corregir-ho hem proposat canviar el model cap a un basat en el lloguer assequible amb manteniment de la titularitat pública.

Paral·lelament hem proposat la contenció de preus a través del desenvolupament de polítiques fiscals recolzades en l'Índex de Referència de Preus de Lloguer, a més de lluitar contra l'augment de preus del lloguer derivats de la pressió turística destinant a polítiques d'habitatge el 30% de la recaptació de la taxa turística en zones que s'estan gentrificant.

Per a tot això el pressupost públic destinat a polítiques d'habitatge hauria de triplicar-se, cosa que seria factible si al capdavant del Govern hi hagués uns partits preocupats pel benestar de la ciutadania en comptes d'alimentar conflictes identitaris estèrils que a l'única cosa que ens porten és a la fractura social i a l'augment de les desigualtats.

Nosaltres ho tenim clar; menys “ambaixades” i més habitatge social.

Noelia Carceller

Cal elaborar de forma participativa el Pla Nacional per a l'Habitatge, per establir les directrius i objectius de les polítiques d'habitatge al nostre país.

Grup Parlamentari de Junts per Catalunya

L'accés a l'habitatge és un aspecte cabdal en la vida i el desenvolupament de les persones. I des de les administracions públiques hem de treballar per fer efectiu el dret a l'habitatge, facilitant-ne l'accés i assegurant-ne la permanència, sempre sota el principi que tots i totes tenim dret a un habitatge i una vida digna. Volem mantenir i ampliar l'aposta ferma per promoure l'habitatge públic de lloguer, destinant-hi més recursos, i incrementant el parc públic d'aquest tipus d'habitatge, a preus raonables i a disposició dels ciutadans segons la seva capacitat econòmica. També treballarem per definir el marc jurídic per millorar les polítiques en matèria d'habitatge de protecció pública, donar resposta a les problemàtiques residencials que sorgeixin a cada moment, impulsar el foment de l'habitatge de lloguer, la rehabilitació de l'actual parc d'habitatges i la regeneració d'àrees urbanes al servei de la cohesió social.

L'objectiu és ambiciós. Durant aquest darrer període s'han habilitat diners i recursos, i s'han fet lleis, però cal continuar actuant de manera decidida per resoldre l'emergència en habitatge, per millorar l'accés a l'habitatge, i per planificar el futur i actuar sobre el mercat de l'habitatge. La greu crisi econòmica d'aquests darrers anys ha expulsat de la seva llar moltes famílies i persones, i ha posat en perill molts projectes vitals. És prioritari treballar per millorar la resolució de les situacions d'emergència en primer lloc. Volem continuar treballant des del consens social i territorial per afrontar les situacions d'emergència, en col·laboració amb el món local i consells comarcals, amb les mesures que inclou la Llei 4/2016 de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial, aprovada per unanimitat al Parlament.

Igualment, reforcem els recursos destinats als ajuts a l'habitatge, que en aquests moments arriben ja a milers de llars, per assegurar que

cap persona es quedi sense habitatge. I també cal reforçar la implantació territorial del servei Ofideute perquè els mecanismes de mediació ha d'arribar fàcilment a tot el territori. Volem un país de qualitat que sigui capaç de resoldre l'emergència i, alhora, treballar en la solució del problema, i per fer-ho és imprescindible facilitar l'accés a l'habitatge incrementant el parc públic d'habitatge.

Dotarem de finançament públic les noves promocions públiques i privades d'habitatge de lloguer, facilitant així la recuperació de la construcció d'habitatges de lloguer per part dels ajuntaments i també de la iniciativa privada. Defensarem l'impost d'habitatges buits davant els recursos de l'Estat perquè creiem que és la millor eina per mobilitzar els habitatges buits que estan en mans d'entitats financeres i grans tenidors, i utilitzarem la recaptació per fer ús del dret de retracte i comprar habitatges provinents d'execucions hipotecàries. Continuarem negociant amb les entitats financeres la signatura de convenis

de cessió d'habitatges perquè siguin també part de la solució. Actuarem sobre el mercat de l'habitatge i planificarem el futur. L'habitatge, igual que el territori, és un bé finit, limitat. Per això hem de posar el marc on aquest bé imprescindible sigui de més fàcil accés a tota la població. I això passa per planificar les necessitats de futur mitjançant el recent Pla Territorial Sectorial d'Habitatge.

Cal elaborar de forma participativa el Pla Nacional per a l'Habitatge 2018-2025, amb la participació d'altres administracions, col·legis professionals, i agents econòmics i socials, per establir les directrius i objectius de les polítiques d'habitatge al nostre país.

Ampliarem les funcions i la informació de l'índex de preus de lloguer que s'ha creat aquest any 2017, i proposarem accions normatives i legislatives que generin confiança entre propietaris i llogaters amb l'objectiu de fer del lloguer una opció més atractiva i segura, com ja ho és a Europa.

Grup Parlamentari Republicà

Aquests darrers 10-12 anys accedir a un habitatge digne a Catalunya i a l'Estat Espanyol, un habitatge on puguem desenvolupar el nostre projecte de vida i que respongui a les necessitats particulars de la nostra situació vital (joves que es volen emancipar, famílies monoparentals, famílies nouvingudes, gent gran, dones en situació de vulnerabilitat, etc) s'ha convertit en un problema creixent, especialment preocupant, de primera magnitud.

Són molts els factors i les circumstàncies que contribueixen o bé accentuen la situació. Sous i pensions baixes. Precarització crònica de les condicions laborals. Desequilibri entre els ingressos de la unitat familiar i el cost de la vida en general i de l'habitatge en particular. Increment dels preus de lloguers, especialment a Barcelona i per extensió cada cop a més municipis de l'àmbit metropolità. Un parc d'habitatge social (és a dir, públic) del tot insuficient, incapaç de fer front a una demanda d'habitatge assequible creixent i urgent. Una situació d'emergència habitacional que agreuja la situació i posa en risc famílies senceres. Ocupacions. Indefensió davant les condicions contractuals abusives que sovint imposen els grans tenidors. El fenomen de la

gentrificació, que acaba expulsant els veïns de casa seva, dels seus barris. Per mencionar només algun d'aquests factors i circumstàncies que incideixen en la dificultat d'accés a l'habitatge. Com s'ha arribat fins aquí? Es pot revertir la situació? Com?

Venim d'un model socioeconòmic que durant dècades ha concebut l'habitatge principalment com un bé immoble, com un actiu. Per tant, amb l'habitatge entès abans com un actiu que com un dret, era pràctica habitual a tots nivells invertir-hi, especular-hi, treure rendiment econòmic en petita o gran escala. En aquest sentit, les polítiques públiques que governs i "gobiernos" de tots els colors van fer durant dècades en matèria d'habitatge o en altres matèries que hi incidien molt directament (per exemple: urbanisme, crèdit i deute, arrendaments...) eren consistents amb aquest model.

Tant és així, que durant dècades els molts diners invertits en construcció d'habitatges de protecció oficial es centraven en la construcció d'habitatge en règim de propietat (i no de lloguer) amb qualificacions que caducaven als 30, 20 i a vegades només 10 anys, habitatges que, per tant, més d'hora que tard, acabaven sortint del circuit públic i entraven al mercat lliure on es revenien.

**Venim
d'un model
socioeconòmic
que durant
dècades ha
concebut
l'habitatge
principalment
com un bé
immoble, com
un actiu.**

Això explica que malgrat els molts diners públics invertits durant dècades en construcció d'habitatges de protecció oficial a Catalunya el parc d'habitatge social només representa, per exemple a Barcelona, l'1.6% del total d'habitatges que hi ha a la ciutat, quan la mitjana europea és del 15%, i en determinades ciutats europees i americanes com Berlín o Nova York, el seu parc d'habitatge social oscil·la entre el 30% i el 40%.

La realitat actual no es reverteix ni fàcilment ni ràpidament: demana temps, recursos, constància i consens. A curt termini cal apostar per totes aquelles polítiques públiques i aquelles mesures que contribueixin a reforçar el dret d'accés a l'habitatge i la defensa d'aquest dret en casos de vulnerabilitat i circumstàncies d'especial risc:

- Mesures que contribueixin a pal·liar els efectes de l'emergència habitacional incrementant el nombre d'habitatges dedicats a ella, per la via d'acords a l'engròs amb grans tenidors o forçant la cessió temporal d'actius de la Sareb.
- Mesures que optimitzin el funcionament i la coordinació de les taules d'emergència habitacional entre municipis de l'àrea metropolitana.
- Mesures que contribueixin a contenir els preus de lloguer d'habitatge en els municipis més afectats per aquesta tendència a l'alça.
- Mesures per vetllar, orientar, assessorar i defensar els particulars i les famílies davant de situacions d'abús exercits pels grans grups

immobiliaris, especulatius i grans tenidors. Desplegar plenament la capacitat sancionadora que ja permet la normativa actual, i ampliar-la o modificar-la en cas necessari.

A mitjà i llarg termini, cal seguir invertint recursos, promoure mesures financeres, urbanístiques i impulsar els canvis normatius oportuns per tal de facilitar al Govern de la Generalitat, però també a Ajuntaments, Diputacions i tercer sector, l'adquisició, construcció o rehabilitació d'habitatge per a un ús social, amb l'objectiu que el parc públic d'habitatge social segueixi creixent fins a tenir una dimensió homologable a la realitat d'altres països i es consolidi amb el pas dels anys. En aquest sentit, destacar l'objectiu de solidaritat urbana amb el qual treballa la Generalitat de Catalunya, i que estableix arribar al 15% d'habitatge social en un termini de 15 anys.

L'habitatge és un dret i les administracions han de desplegar les seves competències amb l'objectiu de facilitar-ne l'accés, pal·liar els efectes de la crisi habitacional i bastir un nou Model que posi la persona al centre de les necessitats habitacionals. I mentre això no sigui una realitat, per responsabilitat i per respecte a totes aquelles persones i famílies que estan patint en primera persona la dificultat d'accés a l'habitatge, convindria que tots els agents polítics actuessin amb responsabilitat, argumentessin amb rigor, i no utilitzessin aquest tema amb interessos purament electoralistes.

Eva Baró, Diputada pel Grup Republicà

L'ocupació s'ha convertit en un greu problema per a molts municipis, i per veïns i veïnes de molts barris.

Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar

La situació d'emergència habitacional que es va produir després de l'esclat de la bombolla immobiliària no ha desaparegut, segueix existint, i pot tenir fins i tot un repunt en els pròxims mesos, en acabar els contractes de lloguer que alguns grans tenidors van fer a les persones en risc que no havien pogut fer front al pagament de la hipoteca.

Per tant, l'administració haurà d'actuar en la immediatesa, per resoldre la gravetat de les situacions que es produeixen, però també haurà de planificar a mitjà i a llarg termini per resoldre els problemes estructurals que en matèria d'habitatge té el nos-

tre país i que no tenen una solució única, ni senzilla.

Tothom coincideix en la necessitat d'incrementar el parc públic d'habitatge, destinant-lo fonamentalment a lloguer social i assequible. Per tant, una de les polítiques que semblen indiscutibles, seria destinar majors recursos a la compra d'habitatge ja construït, via tanteig i retracte, per exemple, o construir-ne de nou, depenent de factors com el preu o l'existència de parc construït i buit.

Però n'hi ha d'altres: incidir directament en el mercat del lloguer, allargant el termini dels contractes, millorant les condicions dels logaters a l'hora de signar-los, limitant les garanties que haurien de prestar als propietaris...

Totes aquestes mesures estaven contemplades en el Decret de mesures urgents en matèria d'habitatge i lloguer, que finalment va quedar sense efecte pel tacticisme d'alguns partits. Aquestes mesures, formen part de les polítiques d'habitatge que més que necessàries, són imprescindibles.

D'altra banda, cal lluitar contra l'habitatge buit, especialment dels grans tenidors. Amb això aconseguirem obtenir més habitatge, també per a persones amb situació de risc d'exclusió residencial, baixar els preus de lloguer, i fer front al fenomen de l'ocupació. Si no hi ha habitatge buit, no hi ha habitatge ocupat.

L'ocupació s'ha convertit en un greu problema per a molts municipis, i per veïns i veïnes de molts barris. Les famílies en pitjor situació no tenen altre remei que recórrer a aquesta opció i moltes vegades acaben a mans de màfies que fan negoci amb

la misèria aliena. Els problemes de convivència o de seguretat que algunes ocupacions acaben produint s'han d'afrontar.

Davant d'aquestes situacions molts Ajuntaments s'han trobat sols, i no han tingut la coordinació necessària amb el Govern de la Generalitat.

Però hi ha d'altres aspectes que cal afrontar amb les polítiques d'habitatge i és la necessitat d'habitatge adaptat i assequible per a persones amb mobilitat reduïda, l'habitatge per a gent gran, o especialment sagnant la necessitat l'habitatge per a joves.

Cal treballar en l'àmbit de l'habitatge, cal fer polítiques que facin realitat allò que les lleis preveuen, perquè ningú pot desenvolupar el seu projecte de vida amb dignitat si no té un habitatge digne on poder-ho construir.

Rosa M. Ibarra Ollé, Diputada pel Grup Parlamentari Socialista-Units per Avançar

Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya manifesta a l'article 26 que: "Les persones que no disposen dels recursos suficients tenen dret a accedir a un habitatge digne, per a la qual cosa els poders públics han d'establir per llei un sistema de mesures que garanteixi aquest dret, amb les condicions que determinen les lleis". La realitat és que, a Catalunya, les polítiques d'habitatge es cobren vides com la del Jordi, a Cornellà, que es va llençar del balcó el dia que s'executava el seu desnonament i provoquen 44 desnonaments diaris, la xifra més alta de tot l'Estat.

Durant l'última dècada les polítiques d'habitatge s'han decantat del costat de l'especulació i la desregulació del mercat i han defugit el deure de protegir el dret de la ciutadania a una llar digna i segura. Cal reorientar-les de manera urgent.

En primer lloc, s'han de garantir lloguers estables i assequibles: regular el preu de lloguer i ampliar-ne la durada. Necessitem un parc públic d'habitatges decent, a imatge d'altres capitals europees i no l'exsangüe 2% actual. Hem de mobilitzar els pisos buits amb mesures vinculants

i, en cas contrari, demanar-ne la cessió obligatòria.

Cal, de manera immediata, parar els desnonaments i oferir mecanismes reals de segona oportunitat que contemplin la dació en pagament i la condonació de deutes a les famílies vulnerables.

I per sobre de tot, és necessari definir si es legisla per afavorir els interessos del capital i grans tenidors o si es prioritza millorar les condicions de vida de les persones. El segon escenari demanda mesures concretes i urgents; mesures com l'aprovada a la ciutat de Barcelona d'obligar els promotors a destinar el 30% de pisos d'obra nova o reforma integral a lloguer social o com les que, a instàncies de moviments socials com la PAH, s'inclouen a la llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència en habitatge i pobresa energètica.

Aquestes mesures obren camí per a modificar les lleis que afecten l'habitatge i, mentrestant, reclamar inversions proporcionades que mostrin que garantir el dret a l'habitatge és, efectivament, una prioritat de Govern.

Susanna Segovia Sánchez, Diputada per Catalunya en Comú Podem

Cal, de manera immediata, parar els desnonaments i oferir mecanismes reals de segona oportunitat.

L'habitatge és un dret i només podrem garantir-lo quan aconseguim posar impediments reals a aquells que veuen en l'habitatge una inversió i una oportunitat per a l'especulació i per augmentar el seu capital.

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

Sobirania residencial

El dret a un habitatge digne i adequat es concreta en el fet de poder gaudir d'un habitatge assequible amb seguretat en la tinença, amb accés a serveis bàsics i infraestructures. És important fomentar la vida comunitària, establint espais de socialització i interacció entre veïns i veïnes. En aquest sentit, cal començar a engegar polítiques que posin fi d'una vegada a l'especulació immobiliària. L'habitatge és un dret i només podrem garantir-lo quan aconseguim posar impediments reals a aquells que veuen en l'habitatge una inversió i una oportunitat per a l'especulació i per augmentar el seu capital.

La CUP - Crida Constituent concep l'habitatge com un dret inalienable i potencia la funció social de la propietat. Per aquest motiu, cal facilitar l'accés a l'habitatge, garantir una tinença segura i evitar-ne la pèrdua. No podem perdre de vista que l'administració és qui millor coneix i pot actuar sobre el problema de l'accés a l'habitatge és la local. Per tant, s'han de garantir els recursos legals i econòmics als ajuntaments, els quals han de ser un element imprescindible a l'hora de fixar les polítiques públiques d'habitatge sobre el territori.

En relació amb l'accés a l'habitatge cal abordar-ho segons els següents principis:

- Fomentar formes alternatives de tinença, com ara el lloguer, la cessió d'ús, el dret de superfície o la masoveria urbana. És necessari augmentar el parc públic de lloguer, i també regular els preus del mercat privat de lloguer i limitar les pujades indiscriminades de renda. Promoure una llei que regularitzi les ocupacions i una Llei d'habitatge de lloguer que protegeixi les arrendatàries i n'asseguri l'estabilitat.
- Pel que fa al parc públic, afavorir les cooperatives, la cessió d'espais d'ús i el lloguer social basat en els ingressos familiars, de manera que no es destini més d'un 30% al pagament de l'habitatge. Per fer créixer el

parc, s'ha d'aturar la venda de sòl públic, fer servir el tempteig i el retracte, entre altres fórmules, per evitar que els fons voltor, inversors i especuladors adquireixin patrimoni a la nostra terra i, sobretot, recuperar els pisos que estan buits.

- Elaborar un cens nacional d'habitatges buits i expropiar definitivament aquells que siguin propietat d'entitats financeres o de grans propietaris. 40

- Crear un parc de VPO de lloguer a preu marcat per llei i adaptar-lo a cada zona del país: aquest parc de VPO seria gestionat per diferents municipis i, una part d'aquest, es destinaria a l'habitatge social per a persones que no tinguin els recursos suficients.

- Per a les noves construccions privades o grans rehabilitacions, cal establir un percentatge de reserva del 20% dels metres horitzontals per habitatges de lloguer social en construccions de més de 1.250m². 160.

En relació a la pèrdua de l'habitatge, la CUP-Crida Constituent considera necessari:

- Defensar una moratòria dels desnonaments. Prohibir immediatament tots els desnonaments de lloguer i d'hipoteques i no multar l'ocupació per raons econòmiques.

- Posar en marxa una nova llei hipotecària catalana que, entre d'altres, paralitzi tots els desnonaments i permeti la dació en pagament retroactiva i estableixi mecanismes de segona oportunitat.

- Apostar per una rehabilitació sostenible dels habitatges en mal estat i evitar la pujada de preus i l'especulació associada, fins ara, a les reformes urbanes.

- Rehabilitar íntegrament i de manera urgent la Llei 4/2016, del 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial i la llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, atacades pel Tribunal Constitucional Espanyol.

- Continuar participant dels espais combatius en defensa d'un habitatge digne (PAHs, PAHCs, i Assemblees d'Habitatge).

L'HABITATGE A EUROPA

La Unió Internacional de Llogaters (IUT) és una organització no governamental sense ànim de lucre per a organitzacions globals de llogaters. Va ser fundada el 1926 a Zuric, Suïssa. Des de 1956, la seva oficina central ha estat a Estocolm, Suècia, amb una oficina d'enllaç a la UE a Brussel·les des de 2008. L'organització està formada per 72 organitzacions (la FAVIBC n'és una) nacionals i regionals de llogaters a 47 països i es finança a través de quotes de membres.

El propòsit de les IUT és promoure l'intercanvi d'informació i coneixement entre els seus membres, salvaguardar els interessos dels llogaters i promoure habitatges de lloguer dignes i assequibles a tot el món. És una organització política no partidista, que treballa en línies democràtiques i considera que l'habitatge és un dret humà fonamental en totes les societats. Les necessitats d'habitatge han d'abordar-se en l'àmbit local, nacional i internacional.

Un habitatge assequible i sòlid és una de les salvaguardes per a la pau i la seguretat, un pilar fonamental en totes les societats democràtiques i necessària per a la mobilitat laboral.

La Unió Europea ha proporcionat a la ciutadania una Europa lliure, democràtica i el període més llarg de pau en la història. Quan els moviments migratoris no són acompanyats per la provisió d'un habitatge assequible, agreugen l'escassetat de pisos a les àrees metropolitanes europees.

Prioritats de la IUT per al Parlament Europeu 2019-2024

La promoció de l'abastament d'un habitatge assequible no és només una política social imperativa, sinó una mesura per combatre la xenofòbia i el nacionalisme. L'habitatge és una de les qüestions claus per a l'estat del benestar de totes les persones. Per tant, la IUT defensa unes millors polítiques d'habitatge en una Europa més social.

L'habitatge és un dret fonamental

Gairebé un terç dels ciutadans de la UE, viuen de lloguer i les lleis que el regulen afecten diàriament a un gran nombre de ciutadans. Per tal de proporcionar un escenari propici per als inquilins, és crucial que l'Eurocambrà assegurí uns lloguers assequibles.

Amb l'adopció del Tractat de Lisboa en 2009, la Carta de Drets Fonamentals de la UE va passar a ser un Tractat de normes primàries de la UE. Així, la Unió Europea està obligada a assegurar que les preocupacions socials siguin considerades en els seus procediments legislatius. Per combatre la pobresa i l'exclusió social, segons l'Article 34 de la Carta, la Unió reconeix i respecta el dret a un habitatge social i a l'assistència per assegurar-la a aquelles persones que no tenen prou recursos. Aquesta obligació no només se cenyeix a les lleis europees, sinó també a les pràctiques i lleis nacionals.

Tothom hauria de tenir un habitatge digne i assequible.

Les polítiques neutrals són crucials

Des del 2008, amb l'eurocrisi, diversos Estats membres de la UE, han aplicat unes mesures d'austeritat que han exacerbat l'exclusió i la falta d'habitatge. Quan els governs van retirar el seu suport a l'habitatge social i assequible, durant diverses dècades les inversions han disminuït considerablement en tots els Estats membres de la UE. Pel que fa als compromisos que es van adoptar en el marc de l'Europa 2020, la UE ha fracassat en el seu objectiu de treure de la pobresa i de l'exclusió social a milions de ciutadans. Els Estats membres han retirat el seu suport als habitatges de lloguer social i assequible, el que ha provocat l'oblit de grans segments de la societat. En canvi, l'enfocament ha estat promoure l'habitatge de propietat per tots

els mitjans. En lloc de promoure un model basat en la propietat, una posició neutral, expressada a través de polítiques públiques, requisits financers i incentius fiscals justos podria aconseguir una àmplia disponibilitat d'alternatives d'habitatge adequades independentment dels ingressos, l'edat o el gènere dels llogaters.

L'objectiu de les polítiques ha de ser habitatge per a tothom, no habitatge de propietat per a tothom.

La política d'habitatge és una competència nacional

Les normes vigents en l'actualitat de la UE sobre les ajudes estatals, en particular l'acord 11 de la Decisió de la Comissió, referit a fer complir les normes del mercat únic en el sector de l'habitatge, obliguen els Estats membres a limitar l'accés a l'habitatge social i assequible únicament als grups socialment desfavorits, mentre que les necessitats d'altres grups necessitats han estat descuidades en gran manera. Aquesta aplicació de la legislació nega el fet que les alternatives d'habitatge no estiguin disponibles per als grups de rendes baixes i mitjanes causa de possibles caigudes del mercat en el sector de l'habitatge.

Així doncs, definir la funció i l'objectiu de l'habitatge social i assequible és una tasca que ha de seguir sent competència exclusiva dels Estats membres de la UE, inclòs l'establiment de criteris per a l'assignació d'habitatge social i assequible a les persones necessitades.

Com a resultat de la legislació aplicable sobre ajudes estatals, la UE i els estats membres de l'AELC (Acord Europeu de Lliure Comerç) no han de trobar-se amb alternatives limitadores quan lluiten contra la segregació, la formació de guetos i la promoció de la cohesió social i la pluralitat urbana. Una àmplia diversitat d'habitatges socials i assequibles ha de ser dictada per les necessitats locals i regionals. L'habitatge social i assequible ha de ser viable per a gran part de la població, no només per a un grup limitat. Així doncs, les normes relatives als serveis d'interès econòmic general (SIEG) s'han d'adaptar en conseqüència. La subsidiarietat s'ha d'aplicar estrictament en el sector de l'habitatge.

Des del 2008, amb l'eurocrisi, diversos Estats membres de la UE, han aplicat unes mesures d'austeritat que han exacerbat l'exclusió i la falta d'habitatge.

Actualment, el gran desafiament és permetre l'accés equitatiu a habitatges d'eficiència energètica, no només per als que poden pagar-les, sinó també per als que no poden.

Els drets dels arrendataris com a consumidors han de ser protegits

La necessitat d'habitatge és una de les necessitats humanes més bàsiques. Els drets dels inquilins com a consumidors en el mercat de l'habitatge han d'estar en el centre d'una bona política d'habitatge, ja que són la part més feble. En conseqüència, els inquilins no han d'estar subjectes a una protecció més dèbil que els consumidors d'altres béns i serveis que s'ofereixen. Ja que l'habitatge és una necessitat crucial, als inquilins no se'ls ha de negar els mateixos drets per a exigir acords redactats en un llenguatge transparent, clar i intel·ligible com qualsevol altre contracte dels consumidors. Els inquilins també han de tenir el dret a sol·licitar que els termes contractuals siguin transparents i intel·ligibles, de manera que un consumidor mitjà i ben informat pugui entendre'ls. Els inquilins també han de tenir dret a impugnar termes que són: injustos, escrits en lletra petita o escrits en un llenguatge intel·ligible.

El Tractat Europeu per als Drets Humans (CEDH) en l'article 11 enumera la llibertat sindical com un dret humà. La Unió Europea considera aquests drets i llibertats com a drets fonamentals. D'acord amb el CEDH, els inquilins tenen la llibertat d'associació i organització. Malgrat aquests drets humans fonamentals, molts inquilins troben una forta resistència a organitzar-se en associacions de llogaters i exigir drets de negociació col·lectiva. El Parlament Europeu ha de donar suport i promoure activament els drets dels consumidors a un tracte just en el mercat de l'habitatge, així com a influir en les condicions de l'habitatge, inclosos els seus barris.

L'ús indegut de plataformes internacionals de lloguer a curt termini amb finalitat purament comercial, posa en perill els drets dels inquilins en regions i ciutats turístiques. La planificació urbana i la legislació aplicable ha de respectar-se en l'economia compartida per evitar la "turistificació" i la sobreexplotació dels centres de les ciutats a costa dels residents.

Els llogaters són consumidors en el mercat de l'habitatge i han de gaudir d'una forta protecció en relació amb els seus drets com a consumidors.

L'eficiència energètica és una part important per a les bones condicions de l'habitatge

El cost de l'energia representa una part substancial del cost de vida per a moltes llars. Alhora, per una multitud de raons, s'ha de reduir el consum d'energia. En presentar el Paquet d'Hivern per a l'Energia, la Comissió va declarar que la UE no només vol adaptar la transició global cap a energies netes, sinó també liderar aquesta transició. Necessitem eficiència energètica i energia renovable per aturar el canvi climàtic, augmentar la seguretat del subministrament a Europa i reduir la necessitat d'importar gas. Resoldre aquests problemes contribuiria a millorar la qualitat de l'aire i proporcionaria als europeus llars més saludables i econòmics. No obstant això, les despeses i les càrregues relacionades amb les renovacions d'habitatges residencials basades en paràmetres d'eficiència energètica també s'han de distribuir de manera equitativa per contrarestar les diferències entre els grups socials.

Actualment, el gran desafiament és permetre l'accés equitatiu a habitatges d'eficiència energètica, no només per als que poden pagar-les, sinó també per als que no poden. Atès que la UE promou mesures d'eficiència energètica, també s'ha de tenir en compte que les condicions de l'habitatge i els sistemes energètics difereixen molt entre els estats membres de la UE i que els detalls es resolen millor en cada Estat membre.

L'habitatge energèticament eficient ens concerneix a tots. Tot i que la subsidiarietat ha d'aplicar-se estrictament en el sector energètic, el finançament de la UE ha d'estar disponible quan sigui necessari.

*Document marc 2019-2024
de la IUT per al Parlament Europeu*

ÒMNIA: 20 ANYS ALS BARRIS

L'any 1999 va néixer el projecte Òmnia per una iniciativa conjunta dels departaments d'aquell moment: Benestar Social i Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya. La FAVIBC va oferir les associacions de veïns i els seus recursos humans i estratègics per fer possible la posada en marxa d'un dels projectes més ambiciosos de la història del Departament. Així doncs, es van atorgar punts Òmnia a Associacions de Veïns ubicades en territoris amb dèficits socials, culturals i econòmics. Aquesta articulació dels punts Òmnia a través d'entitats que ja estaven implantades i arrelades al territori garantia una intervenció més propera a la realitat social.

Actualment hi ha 117 punts, dels quals la FAVIBC gestiona 28. Són espais on s'atén tota classe de col·lectius i persones i per mitjà de les noves tecnologies es desenvolupen actuacions socioeducatives centrades en l'aprenentatge, l'ocupabilitat i l'acció comunitària. Les dinamitzadores i els dinamitzadors dels espais fan possible el seu funcionament i ens manifesten el seu parer sobre el present i el futur del projecte Òmnia.

L'Enric Mangas és llicenciat en Psicologia, i des del vessant tecnològic prové del món de la programació. Va començar com a dinamitzador el 2005 al Punt del Gornal, a l'Hospitalet.

El gran avenç de la societat vindrà quan la població sigui capaç de gestionar els afers econòmics i comunitaris d'una forma més eficient i ètica.

El Programa Òmnia busca permanentment fomentar l'adaptació de la gent a l'evolució de la tecnologia -ens explica l'Enric- i la nostra feina viu en un canvi constant. Això ens produeix incertesa, però també representa un repte continu que professionalment pot ser molt estimulants. En el meu cas veig una evolució de l'ús de l'Òmnia amb menys participació particular a canvi d'un interès major per part d'entitats i en especial de serveis. Els punts Òmnia han d'assumir la tasca de fer quotidià el coneixement i ús de les darreres tecnologies entre els veïns i veïnes dels nostres barris, com ara la robòtica, el disseny i impressió 3D.

Però el gran repte és saber de quina manera gràcies a aquestes tecnologies aconseguim canvis socials innovadors, o sigui, realitats que només es poden aconseguir si les apliquem i que no serien possibles sense elles. En un món en què a llarg termini hi haurà tecnologia assequible per a desenvolupar qualsevol projecte, el gran avenç de la societat vindrà quan la població sigui capaç de gestionar els afers econòmics i comunitaris d'una forma més eficient i ètica. Conceptes com els d'Economia Social o l'*e-Democràcia* han de ser cada vegada més habituals en les nostres activitats.

El futur dels punts Òmnia

Hi ha territoris i territoris, però en general veig el model actual del Programa Òmnia bastant exhaustit. Cal una proposta més moderna atès que la ciutadania ens comença a demanar una altra cosa. No és suficient si només oferim tecnologia o treball comunitari. Cal lligar sempre molt bé tots dos eixos. Des del meu punt de vista serà clau com el concepte Òmnia s'articula amb les diferents grans parcel·les de la societat, no només amb afers socials i comunitaris, sinó també amb afers educatius, de salut, econòmic i empresarials.

L'Enric ha passat molts anys atenent el punt Òmnia del Gornal, més de dotze, i encara no pot oblidar l'any 2009: "El Punt es va quedar sense espai físic, i perillava la seva supervivència. La insistència dels usuaris davant les administracions i les entitats va fer possible que, tot i les circumstàncies desfavorables, l'Òmnia del Gornal aconseguís un espai i, deu anys després, encara doni servei als veïns i veïnes del barri. És molt emocionant comprovar com la ciutadania s'ha fet seu l'Òmnia".

La Vanessa Martínez és educadora infantil i dinamitza el punt Òmnia de Ripoll 60. És una persona participativa que s'implica en tot allò que és bo i positiu per al seu barri i per al seu poble.

Soc del barri, però quan vaig casar-me vaig marxar a viure a un altre barri de Ripoll, tot i que actualment la meua vida està marcada pels dos barris. Fa 7 anys que treballo al projecte Òmnia i el que m'emociona molt de la meua feina és la relació que tinc amb els meus usuaris, em sento molt apreciada i estimada tant pels més grans com pels més petits. Si em veuen pel carrer, sempre em saluden, els que han deixat de venir i em veuen pel carrer també em saluden. Aquí a l'Òmnia ens ho passem molt bé, grans i petits, ja que tots expliquen la seva d'una manera natural. Som una gran família.

El Punt ha canviat molt d'ençà que vaig començar a treballar. De fet, l'activitat del punt i la manera de fer han canviat tant com les noves tecnologies han avançat. Als inicis, gairebé totes les activitats que fèiem eren d'aprenentatge, però ara ens hem adaptat i fem moltes activitats comunitàries, sempre treballant les TIC, sense perdre la nostra essència. Al punt Òmnia de Ripoll 60 la majoria d'usuaris són infants, tot i que estic molt contenta perquè cada vegada hi ha més adults i gent gran interessada en les nostres activitats.

Fa un temps que implementem noves activitats pels usuaris, es fa molta feina en xar-

xa amb diferents serveis i entitats de Ripoll. D'aquesta manera la nostra feina arriba a més gent. Dins del Punt, hi ha moltes ganes de seguir endavant, és per això que apostem per la robòtica, el disseny 3D, etc. Però els dinamitzadors ens hem de reciclar i aprendre bé les noves eines abans d'oferir la formació als usuaris. Els professionals sempre ens hem d'estar formant per anar avançant, ja que les noves tecnologies i les necessitats de les persones avancen tant i tant ràpid, nosaltres no podem parar d'aprendre.

El futur dels punts Òmnia

El Punt, de mica en mica, va canviant perquè les necessitats de les persones van canviant i ens hem d'adaptar. Tenim projectes al cap per realitzar amb els usuaris i amb els veïns i veïnes del barri, perquè volem la participació de tothom, ja que tots podem aportar un munt de coses. Un d'aquests projectes que tenim present és la realització d'un vídeo documental del barri, on tots els veïns i veïnes, petits i grans, que vulguin participar ens explicaran com era la vida i el barri abans, ara i com veuen que serà en un futur. Aquest projecte el treballem amb la col·laboració de tècnics i tècniques de l'Ajuntament i dels altres punts Òmnia de Ripoll.

Sempre ens hem d'estar formant per avançar, ja que les noves tecnologies i les necessitats de les persones van tant i tant ràpid.

El Jordi Rodríguez és enginyer informàtic i expert universitari en robòtica, programació i impressió 3D. Fa 10 anys que dinamitza el punt Òmnia del Campclar.

Tenim molta relació amb l'Associació de Veïns de Campclar i preparem tallers i cursos pensant en les necessitats del barri.

Vaig néixer al barri en què treballo, Campclar, i em va fer molta gràcia l'expectativa que es va crear al punt el primer dia de treball. Hi havia gent que guaitava per les finestres de pisos del costat i esperaven a veure qui apareixia. A l'estona d'estar al punt van trucar a la porta per conèixer el nou dinamitzador, la persona que portava els ordinadors: "Hola, em presento, soc el Jordi", jo tot decidit.... No coneixia cap d'aquelles persones que em saludaven. La sorpresa va ser que aquelles persones sí sabien qui era jo, de seguida em van preguntar si tenia germans. En respondre "sí", em van dir "ja sabem qui és i és amic de...". Alhora es van adonar que també sabien al bloc on vivia jo, i fins i tot quin cotxe tenia (cosa que em va posar una mica en alerta). Per sort i amb el temps aquestes persones han passat pel punt, en un barri tothom es coneix.

Abans estava en un local de l'Associació de Veïns de Campclar on vaig treballar uns anys. L'accés era més directe i des de fa uns anys estic dins del Casal cívic de Campclar. Sembla que el casal ha fet molt més fàcil l'entrada de persones usuàries, i des de llavors sempre tenim plens els tallers i cursos. Tenim molta relació amb l'Associació de Veïns de Campclar i preparem tallers i cursos pensant en les necessitats del barri, i també for-

mem part de les taules de participació mixta i dels diferents programes que influeixen en el barri de Campclar: PDC, Pla educatiu d'entorn, etc.

La tipologia dels nostres d'usuaris no ha canviat, gent treballadora que es preocupa per aprendre les noves tecnologies, perquè les necessita, per a la vida diària o perquè en vol aprendre més. Al nostre punt accedeixen tant nens i nenes de 6 anys, com adults de 80, passant pels joves del casal i algú que treballa de matí i a la tarda aprofita per formar-se, tot i que aquesta franja és la menys habitual. Els usuaris durant el temps han fet seu el punt, han proposat activitats i participat en taller que ells mateixos demandaven, cada cop més estan interessats en les últimes novetats i tecnologies mòbils, els és més fàcil i la utilitzen cada dia. Tenim usuaris que ens visiten cada trimestre al punt, mirant de fer taller que encara no han fet mai o de provar noves activitats i tecnologies. I també tenim usuaris que ens visiten un trimestre i aprofiten el taller o curs per a trobar feina o utilitzar l'après a la seva vida diària. És cert que durant el temps ha sorgit un espai per persones usuàries que ja tenen un nivell més elevat, i que volen continuar venint al punt, per relacionar-se i compartir les seves experiències amb les TIC.

Nous continguts: robòtica, 3D...

Hem d'entendre que les tecnologies van canviant. Això implica estar a l'aguait de què es mou en aquest món, i quines són les possibles solucions que podem donar a la persona usuària per a fer més fàcil la seva vida, gestions, treball... És això al que ens dediquem. La Robòtica educativa ha entrat amb molta força a les escoles, no només pel fet que estem emprant uns robots, unes joguines noves, sinó que també ensenyem a programar-les, i això implica "pensar" què volem fer, "ordenar" les nostres idees i "plasm- ar" ordres i intencions en un llenguatge de programació que hem "d'aprendre". Així doncs, hem de sumar la part creativa de dissenyar, construir i moure el robot: aquestes activitats són molt agràides pels usuaris, sobretot els més petits. La nova tecnologia disruptiva, entesa en el món educatiu i en el món del reciclatge ens ha donat la capacitat d'oferir a les escoles del barri un nou recurs per a poder treballar molt temari curricular. «Escacs per compartir» és com anomenem l'activitat de disseny i creació d'uns escacs amb la impressora 3D que compartim amb les diferents escoles i instituts del barri de Campclar. Matemàtiques, geometria, espai tridimensional, disseny personalitzat, són elements que treballem al taller.

Amb els adults en dediquem al reciclatge d'objectes trencats i com els podem reparar, un tap de dutxa que no tanca bé, un tirador

d'una porta d'armari. Hi ha gent molt en- grescada en poder dissenyar els seus models per poder aprofitar objectes que ja donaven per trencats i perduts. També el joves han començat a dissenyar peces trencades o ex- traviades dels seus jocs, com el parxís, bingo, jenga... Així no hem de comprar-ne de nous. També hem recuperat la taula de ping-pong amb la impressora 3D.

El futur dels punts Òmnia

Cada vegada més, la nostra feina és molt necessària; encara no he vist cap classe als instituts que ensenyin com fer ús del telèfon mòbil de forma responsable. La responsa- bilitat d'utilitzar correctament la tecnologia recau força en la manera de fer del dinamit- zador, però veig clarament que en cap altre lloc es tracta aquest tema.

Les TIC van evolucionant cada vegada més ràpid i el que han de fer és «fer-nos la vida més fàcil», avis amb telèfons mòbils que poden parlar amb els seus nets, joves que amb el seu telèfon creen pel·lícules i mú- sica, busquen la feina a internet... Són les potencialitats de la tecnologia portàtil. Tots tenim internet a la nostra butxaca però hem d'aprendre a utilitzar els recursos correcta- ment, i si alhora ho aboquem o ho fem amb la nostra comunitat de barri molt millor; el centre de tot això no és la mateixa tecnolo- gia, sinó que és la PERSONA que accedeix al punt.

Escacs per compartir és l'activitat de disseny i creació d'uns escacs amb la impressora 3D que compartim amb les escoles i instituts del barri de Campclar.

Grup d'usuaris del punt Òmnia de l'AV de Campclar, Tarragona.

El Manel Torrejón és Sociòleg i està vinculat al món social des de fa més de 14 anys. Fa 10 anys que treballa a la FAVIBC, als barris del sector sud de Sabadell, Campoamor i Espronceda.

El projecte Òmnia emfatitza el treball amb les altres associacions i entitats del barri, per millorar el teixit associatiu dels territoris d'habitatge social.

L'Òmnia sempre ha estat l'excusa perfecta per reunir-nos i poder posar en marxa molts projectes socials al territori. Des de tallers de cuina, mostres de la cultura de carrer amb joves, concursos literaris, excursions fotogràfiques, sortides culturals, obres de teatre, cinema, esports... El Programa Òmnia i, més concretament el Punt Òmnia d'Espronceda, ha crescut i ha evolucionat amb la seva gent, sempre de la mà. Fa una dècada, les demandes telemàtiques de les persones usuàries eren molt bàsiques. Poques persones dels barris del sud tenien ordinadors a casa i això feia que un espai amb ordinadors i connexió a internet fos essencial per començar a lluitar contra la bretxa digital: crear carpetes, desar documents, conèixer el món d'Internet, treballar amb el correu electrònic i especialment, entendre's amb el teclat i el ratolí. Vivíem encara en l'anomenat "Món 1.0", sense anar més enllà del que volíem aprendre i fent un ús molt privat de la informació.

Però tot canvia i així ha estat. Els preus dels ordinadors s'han reduït i són més accessibles. Gairebé tothom pot treballar i practicar des de casa. Internet ha esdevingut un bé de primera necessitat que s'ha afegit a la factura del telèfon i fins i tot de la televisió. La irrupció dels telèfons intel·ligents ha fet que molta gent canviï els seus hàbits relacionals i de comunicació amb la família i els amics i amigues, d'una forma molt clara. I les xar-

xes socials i recursos 2.0, ha fet que moltes coses de la vida de les persones, que abans eren privades, passin a fer-se públiques i a més, amb el consentiment de les mateixes persones. És per això que els dinamitzadors i els punts Òmnia han hagut d'adaptar-se i actualitzar-se a aquest nou Món 2.0, tant pel que fa als continguts, com a la metodologia de treball. El que s'explica és important, però la manera com es transmet ho és tant o més. És interessant veure que encara seguim treballant alguns tallers d'informàtica d'iniciació, però ja fa temps que els tallers d'informàtica avançats, xarxes i recursos 2.0, retoc fotogràfic o directament el de mòbils i tauletes tàctils, han passat per davant i són els més demandats actualment. Tot això ens fa pensar que el nivell de les persones usuàries del territori ha augmentat i que nosaltres com a servei públic, hem ajudat i contribuït a fer que això sigui possible. Aquesta és la nostra satisfacció més gran.

El projecte Òmnia emfatitza el treball amb les altres associacions i entitats del barri, participa en el teixit associatiu dels territoris d'habitatge social. Espronceda i Campoamor són territoris referents en aquest sentit. La relació amb les altres entitats i serveis del territori ha fet possible aquest èxit del programa Òmnia. Cal remarcar els nostres vincles amb la Ludojove Margarida Bedós, entitat amb què treballem i col·laborem en

diversos projectes adreçats als joves del territori i fent possible la reducció de les distàncies físiques i racionals del Districte 6è de Sabadell. També hem de fer esment de les tasques compartides amb les companyes i els responsables del Casal Cívic Rogelio Soto, on s'ubica el punt Òmnia, persones que sempre han donat el seu suport per a la implementació dels projectes al territori, com el programa Jugar i Llegir, que treballa amb els més petits del barri. I sobretot les associacions de veïns i veïnes del Sector Sud, AV d'Espronceda i AV de Campoamor, sempre presents i amb els quals ens coordinem diàriament, per fer possible la nostra feina d'una manera més senzilla i també més gratificant.

Els punts Òmnia han engegat tallers i accions formatives que apostem per unes tecnologies més actuals i uns continguts adequats a les noves professions i els nous itineraris curriculars: si el món evoluciona, nosaltres hem d'evolucionar també, però no passivament sinó com a membres actius d'aquest canvi. Hem de considerar que les millores telemàtiques i tecnològiques, han d'anar sempre de la mà i el treball als punts Òmnia ha de permetre millorar les habilitats dels veïns i veïnes dels barris d'habitatge social, i fer la seva vida una mica més senzilla. A Espronceda i Campoamor estem incorporant nous procediments de treball: robòtica educativa pels més petits, programació Android, disseny i creació 3D, reciclatge i reutilització de productes, creació digital, il·lustració creativa, el Món 2.0 i 3.0... Són algunes de les actuacions

que hem començat a implementar perquè obren noves perspectives a la gent dels nostres barris i apropen les tecnologies més recents a tothom. Els infants i joves creixen amb aquestes noves eines i aviat seran part imprescindible del seu aprenentatge, sigui en l'àmbit formal o no formal.

El futur dels punts Òmnia

El futur és un concepte molt abstracte i també molt fred. Fa 20 anys de la creació del Punt Òmnia, i penso que encara queda molt per fer, per aportar i treballar plegats amb la gent dels nostres barris. Però d'altra banda, també veig les dificultats per les quals passen algunes d'aquestes persones en el seu dia a dia i és impossible separar una cosa de l'altra. Hi ha moltes persones i famílies que lluiten per arribar a final de mes. Problemes per accedir a llocs de feina dignes, dificultats per fer la compra, joves que no segueixen la seva formació i que tampoc treballen, a causa de l'enorme atur juvenil al territori. Ajudes que no arriben i habitatges i espais al barri que necessiten millores clares. La Generalitat ha actualitzat els equipaments dels punts Òmnia, però s'hauria de seguir invertint en aquest programa, perquè és apostar pels territoris que ho necessiten de veritat, ajudar a moltes persones i posar al seu abast espais adequats on fomentar les relacions socials, la formació de qualitat, el treball en xarxa, l'associacionisme, el coneixement i les noves tecnologies. I això, penso que beneficia a tothom directa o indirectament. Esperem que aquesta aposta sigui més forta en un futur no molt llunyà.

**Als barris
d'Espronceda
i de Campoamor
s'incorporen
innovadors
procediments
de treball
telemàtic
i social.**

Activitats per a infants al punt Òmnia d'Espronceda-Campoamor, Sabadell.

La Maite Justos és psicopedagoga i treballa des de l'any 2007 al projecte Òmnia. Va començar a desenvolupar les seves tasques als punts Òmnia de Lleida i actualment a Pius XII - Germanor.

Al punt Òmnia Pius XII Germanor es desenvolupen moltes activitats i s'ajuda i s'acompanya als col·lectius més vulnerables.

Quan vaig arribar a l'Associació de Veïns, hi havia molts tècnics: al programa de joves, als plans d'ocupació, al pla de desenvolupament comunitari, a l'esplai... Es treballava amb molts col·lectius. Però tot això va canviar a causa de la crisi, i van desaparèixer alguns projectes i d'altres es van reubicar. Actualment a l'entitat només som la dinamitzadora de l'*Esplai Màgic* i jo, i hem d'assumir el que feien les altres tècniques. Pius XII és un barri que s'està envellint molt, però tot i que els joves han marxat, han vingut entitats de joves com *Trampolí*, i amb l'equip de joventut de l'Ajuntament de Lleida s'han fet activitats dins de l'agenda jove. També hem treballat amb l'institut Ronda durant uns anys i ara els i les alumnes són en els grups de l'Òmnia, especialment en la cerca de feina. És cert que els protocols amb el SOC i amb diverses entitats, ha focalitzat més la nostra tasca i col·laborem amb els projectes transversals de la DGACC (com l'economia social i solidària o la lluita contra el bullying) i de la FAVIBC (projecte SEFORA, jornades Òmnia, etc.).

El paper del dinamitzador ha evolucionat molt; abans tenien més llibertat d'acció, i ara hem de fer moltes tasques més concretes: redactar els objectius, valorar-los, introduir les activitats diàriament a

l'aplicatiu informàtic i les dades d'ús... Abans no es donava tanta importància a això, sinó al tracte directe amb la gent, però ara s'ha de fer molta feina enrere que no és atenció directa als usuaris: signar protocols, informes, sol·licituds...

Abans venien tot tipus de col·lectius, persones amb curiositat per la tecnologia i que ho necessitaven més o menys, però arran de la crisi, cada vegada ve més gent que ha de fer ús especialment en la cerca de feina. També treballem amb entitats d'usuaris amb diversitat funcional i amb grups que cerquen un espai de desconexió, de relació o d'esbarjo. D'altres usuaris venen per aprendre habilitats que els hi permetin desenvolupar-se en el seu dia a dia. Hi ha un gran grup de dones que demanen el seu espai d'empoderament i la realització d'activitats concretes.

El futur dels punts Òmnia

Al punt Òmnia es desenvoluparan moltes activitats i s'ajudarà i s'acompanyarà els col·lectius més vulnerables. Pius XII-Germanor és un barri que s'està envellint i per tant hi haurà gent gran que necessitarà les noves tecnologies tal i com avancem cap a una societat tecnològica absoluta com es diu en un futur.

La Inés Olóndriz és la dinamitzadora del Punt Òmnia AVV Centcelles des del 2013. Va estudiar Treball Social a Lleida i es va llicenciar en Antropologia Social i Cultural a Tarragona.

El Punt Òmnia es troba ubicat al local de l'Associació de Veïns del barri de Centcelles situat als afores del poble de Constantí, al Camp de Tarragona. La població de Constantí és d'uns 6.500 habitants i el barri s'anomena barri de Centcelles, en què resideixen majoritàriament veïns immigrants procedents del Marroc i col·lectius d'ètnia gitana amb un nivell socioeconòmic i cultural baix-mig. És un espai allunyat del centre administratiu i dels serveis del poble: la biblioteca, casals de joves, serveis socials... L'únic servei a prop és el Centre Obert.

El punt Òmnia és un espai obert a tota la comunitat, en què es pretén afavorir l'intercanvi generacional i intercultural de les persones, i es procura seguir un projecte tècnic de qualitat. Però també és un espai de trobada, de socialització per als veïns i veïnes. El projecte va engegar al barri el 2004 i sempre hi ha hagut molt bona relació amb l'Associació de Veïns, que procura gestionar les demandes que arriben dels veïns i veïnes del barri.

El Punt Òmnia, també participa en la taula de L'Equip Municipal de Desenvolupament Comunitari (EMDC). Els projectes que més es realitzen són els adreçats als infants i joves del barri, ja que són les franges d'edat que més acudeixen al Punt Òmnia de Centcelles. Val a dir que el treball de coordinació i seguiment de les necessitats és molt important amb el Punt d'Informació Juvenil i

el Centre Obert de Constantí, ja que al barri no hi ha més serveis. A més de la bona entesa entre els professionals d'aquests serveis, destaquem les tasques que realitzem com a dinamitzadors juvenils i educadors socials, per unificar criteris a l'hora d'intervenir, tenir en compte els processos dels infants del barri, i realitzar intervencions socioeducatives conjuntes. Aquest seria un tret diferencial d'aquest Punt Òmnia. La majoria de projectes doncs, van de la mà d'aquesta idea.

El futur dels punts Òmnia

Tot i la part més d'intervencions socioeducatives, no podem obviar que actualment cal compaginar-ho tot plegat amb noves eines com ara la robòtica, 3D o la innovació social per tal de crear noves sinergies al barri, noves dinàmiques més fresques. Cal utilitzar-les no com a finalitat sinó com un camí a l'hora d'acompanyar aquests infants i joves a un vessant més tecnològic. En general, l'evolució dels projectes i activitats que desenvolupem al punt ha estat notable, ja que l'Òmnia és un referent al barri. La relació amb el territori és positiva perquè aquests infants i joves necessitaven un espai on formar-se, fer un bon ús de les tecnologies i millorar el seu sentiment de pertinença al barri. Ara cal treballar també la difusió dels projectes per tal que tothom hi participi.

La relació amb el territori és positiva, encara que cal treballar també la difusió dels projectes per tal que tothom hi participi.

PUNTS ÒMNIA GESTIONATS PER LA FAVIBC

Punt Òmnia AV Bachs - Bufalà
Plaça Maria Aurèlia de Capmany, 6-9
08915 Badalona
avbufala@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Badalona - Pomar
AV Pomar
Avinguda Sabadell s/n
08915 Badalona
avv_pomar@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Badalona - Sant Roc
Avinguda Maresme, 182-190
08918 Badalona
santroc@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV La Pau
Pere Vergés, 1
08020 Barcelona
lapau@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Santa Eulàlia de Berga
Carrer del Mestre Pedret, 2
08600 Berga
avstaeulalia@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Centelles
Carrer Centelles, 28, baixos
43120 Constantí
centelles@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Cornellà - Font Santa
AV Font Santa
Plaça Gandesa, s/n
08940 Cornellà de Llobregat
fontSanta@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica L'Hospitalet de Llobregat - Gornal
Avinguda Carmen Amaya, 2-6
08902 L'Hospitalet de Llobregat
avgornal@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Igualada - Montserrat
Carrer Orquidies, 7
08700 Igualada
igualada@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Lleida
AV Blocs Joan Carles
Plaça de la Mercè, 1
25003 Lleida
avv_joancarles@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Pius XII - Germanor
Passeig de Ronda, 62-64
25006 Lleida
pius12@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV La Balconada
Plaça Oleguer Miró, s/n
08242 Manresa
avv_labalconada@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV El Xup
Grup d'habitatges El Xup, s/n
08241 Manresa
avv_pareignasixup@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Reus - Sant Josep Obrer
AV Primer de Maig
Carrer Mas Pellicer, 55
43204 Reus
josep.obrer@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Ripoll 60
Plaça de la Vila de Prades, 6
17500 Ripoll
ripoll60@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Sabadell - Arraona Merinals
Julio Regalado - AV Arraona Merinals
Plaça del Pla de l'Amor, s/n
08205 Sabadell
arrahaona_merinals@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia d'Espronceda - Casal Cívica Rogelio Soto
AV Espronceda - AV Canpoamor
Carrer Campoamor, 93-95
08204 Sabadell
espronceda@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Solsona - AV Josep Torregassa
Carrer Alcalde Moles, s/n
25280 Solsona
solsona@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Tarragona - Campclar
AV Campclar
Carrer Riu Llobregat s/n
43006 Tarragona
campclar@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Riu Clar
Riu Clar, Bloc 8
43006 Tarragona
ass_riucclar@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Progressista Torreforta
Plaça Tarragonès, s/n
43006 Tarragona
avvp_torreforta@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Can Jofresa
Carrer Igualada, s/n
08223 Terrassa
avv_canjofresa_cc@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Montserrat - Terrassa
Grups Montserrat, Bloc 2, baixos
08227 Terrassa
montserrat@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia Casal Cívica Terrassa - Pla de Bonaire
AV Pla de Bonaire
Carretera de Matadepera, s/n
08225 Terrassa
pladebonaire@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Egara
Plaça de la Immaculada, 4
08226 Terrassa
egara@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Sant Llorenç
Carrer Cavall Bernat, 79, baixos
08227 Terrassa
avv_santllorenç@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Rubí - 128
Passatge Barcelona, s/n
08191 Rubí
rubi128@xarxaomnia.gencat.cat

Punt Òmnia AV Pla del Remei
Sant Isidre, 3, baixos
08500 Vic
pladelremei@xarxaomnia.gencat.cat

ACTUACIONS TERRITORIALS

El programa integral de la FAVIBC es porta a terme des de tres escenaris: els processos comunitaris com a eines de cohesió social i inclusió social, el foment del voluntariat i la seva inserció als barris, i el treball per a la millora i dignificació de l'habitatge amb el suport a les comunitats. El programa contribueix a la millora de qualitat de vida de les persones, especialment aquelles que es troben en situacions més vulnerables, per mitjà de la realització d'accions per a la prevenció i la lluita contra els processos d'exclusió social. La participació dels veïns i de les veïnes facilita la cohesió dels diferents barris d'habitatge social i el desenvolupament dels participants a través de la recuperació i l'enfortiment de les formes d'organització comunitària.

La FAVIBC aposta per la innovació social i tracta d'adequar els projectes que implementen els barris a les noves exigències dels usuaris. És per això que s'actualitza la manera de relacionar-se amb les altres entitats del territori, les administracions, la comunitat educativa, o les empreses. Tecnologia i metodologia canvien perquè canvien les persones, la manera d'interactuar, d'estudiar o de treballar.

La FAVIBC, en l'àmbit del projecte SEFORA, organitza tots els anys un concurs de relats breus, que procura l'empoderament de les dones dels barris d'habitatge social de Catalunya. A la imatge les guanyadores de l'edició 2018, Sílvia Vall de Molins de Rei, Saturnina Torres de Lleida i Zhora el Azzouzi de Girona, acompanyades de les representants de les administracions que donen suport al projecte.

Grup de dones de Girona a la II Jornada SEFORA.

El projecte SEFORA, present i futur de la dona a la societat, segueix treballant per millorar la situació del col·lectiu de dones dels barris d'habitatge social de Catalunya i potenciar la seva participació en la xarxa comunitària, per mitjà de la capacitació social de la dona i l'eliminació de les discriminacions per gènere. Suport, educació, formació, organització, resolució i assessorament són els eixos a partir dels quals s'estructura el treball. El desembre del 2018, va tenir lloc el segon acte públic del projecte, amb motiu del lliurament de premis del II Concurs de relats curts SEFORA i amb la presència de personalitats de les administracions que col·laboren; Diputació de Barcelona, Institut Català de les Dones i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

El treball tècnic s'ha basat en el suport a les actuacions dels territoris. En els barris d'actuació, les entitats veïnals desenvolupen activitats per a les dones i en benefici del treball per la igualtat. La FAVIBC ha col·laborat en aquestes iniciatives. La Federació posseeix un pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, que ha posat a disposició de les entitats dels territoris on s'ha dut a terme el pro-

grama. L'objectiu és aconseguir una societat igualitària i l'equitat que tota comunitat ha de tenir.

Les actuacions en aquest àmbit lluiten per la no discriminació com un principi de justícia social. Les dones són imprescindibles en qualsevol organització. Una societat justa i igualitària no pot permetre menysprear ningú per raons de sexe, creences o situació social. És per això que el repte ha estat recuperar i fer valdre el treball realitzat per les dones. L'activitat del Concurs de microrelats, amb una alta participació, demostra que les dones volen explicar moltes coses i que poden aportar, per mitjà de les seves experiències o dels seus coneixements, propostes molt interessants. La cultura té un pes específic demostrable amb les activitats *Club de lectura de la dona* i *La dona a prop de la cultura*. Totes aquestes actuacions han fet possible gaudir de l'art, la lectura, el coneixement d'altres entorns, d'altres idees i pensaments, i han ajudat a engrandir una sensibilitat més crítica, més constructiva i més adaptada als canvis, facilitant una societat més integradora i comprensiva amb la resta de ciutadans i ciutadanes.

Les dones són imprescindibles en qualsevol organització. Una societat justa i igualitària no pot permetre menysprear ningú per raons de sexe, creences o situació social.

La FAVIBC desenvolupa accions amb l'objectiu de promoure el voluntariat i el civisme. En col·laboració amb les entitats, els centres d'ensenyament i les administracions que actuen als barris, s'organitzen festivals d'art urbà, sessions formatives, tallers de sensibilització contra l'assetjament o activitats esportives i inclusives.

Joves Emprenedors a Arraona

Els alumnes i les alumnes de sisè de primària de l'Escola Arraona (a la imatge) han participat en el projecte d'Emprenedoria organitzat per la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Sabadell. L'objectiu de l'actuació era crear una empresa des de zero, redactant uns estatuts, valorant quin tipus d'empresa fer i quin producte oferir. Aquest any el projecte ha inclòs una activitat molt especial.

Tot va començar un parell de mesos abans quan en Juanjo, tècnic del punt Òmnia d'Arraona-Merinals va fer una xerrada introductòria a l'alumnat, explicant en què consisteix una impressora 3D, com funciona i com es pot portar a terme qualsevol disseny a la realitat amb una mica de paciència i pocs recursos. Després, entre tots i totes, van dissenyar dos clauers que formarien part de les peces d'artesanía que es posarien a la venda en una paradeta del mercat, que seria el desenllaç final del seu projecte.

Durant setmanes les impressores de la FAVIBC treien fum per tal d'aconseguir el màxim nombre de còpies dels clauers que ajudessin l'alumnat a aconseguir el seu objectiu

de crear la seva empresa i vendre els seus productes.

Finalment, el darrer 20 de maig, es va muntar una paradeta al Mercat Municipal de Sabadell, on tots i totes van estar venent el que abans havien preparat. Els punts Òmnia d'Arraona-Merinals i Rubí 128 van donar un cop de mà en tot el que van poder i van portar una de les impressores 3D de la FAVIBC per poder fer demostracions de com funcionen i atraure totes les persones possibles.

I les expectatives es van superar! En menys de 4 hores tot estava venut i va ser molta la gent que va passar per la paradeta a conèixer tot el que feien les alumnes i els alumnes, i saber què era aquella màquina estranya. L'èxit va ser tan gran que amb els diners recaptats no només han organitzat una jornada al *Salting Vallès* i un dinar de final de curs sinó que a més, s'han fet donacions a les ONGs *Una onada de petits somriures* i *Ando Down*.

Alumnes, professores i tothom que va passar per la paradeta es va meravellar amb tot allò que poden fer per nosaltres les impressores 3D i com n'és de fàcil fer-les servir.

**La FAVIBC
promou
activitats
que integren
el servei
a la comunitat
i l'aprenentatge
de continguts,
competències,
habilitats
i valors.**

Millorem l'entorn de Can Jofresa

Durant el tercer trimestre del curs 2018-2019, el Punt Òmnia de Can Jofresa, amb el suport de la FAVIBC i del Casal Cívic del barri, ha col·laborat amb l'INS Santa Eulàlia de Terrassa en un projecte d'Aprenentatge Servei (APS) on els alumnes de 4t d'ESO de l'Institut Santa Eulàlia, s'han format i han treballat sobre les necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo. És per això que s'han realitzat dues activitats que integren el servei a la comunitat amb l'aprenentatge de continguts, competències, habilitats i/o valors.

La primera activitat s'ha enfocat en la formació als alumnes de 4t d'ESO en un programa de Creació Digital 3D (Tinkerkat) per

després passar a ser ells els formadors d'un grup d'adults en la creació de peces necessàries per a la seva vida quotidiana (suports per a mòbils si estàs al llit, suport de pinzells i fotografies, capsos, etc...).

La segona activitat ha estat la sensibilització contra els micromasclismes a la nostra vida diària. S'ha fet analitzant les lletres de les cançons que actualment escolten els joves, però també amb temes dels anys 70 i 80. La idea era fer un treball de consciència i exposar sobre la taula les argumentacions i conclusions a què han arribat amb el grup de dones del Projecte Séfora que implementa la FAVIBC.

Ha estat una experiència molt enriquidora i s'espera amb ganes que arribi el curs vinent per repetir-la amb més activitats.

Campclar comparteix escacs

El projecte *Escacs per compartir* es realitza al Casal Cívic de Campclar i es dirigeix a infants i adolescents en situació de vulnerabilitat social, en desigualtat d'oportunitats i amb dificultats d'aprenentatge. Hi participen infants de tres escoles públiques del barri, alumnes de l'aula oberta de l'Institut i usuaris del programa per a joves del casal. Els infants i joves dissenyen i produeixen amb tecnologia d'impressió 3D un joc d'escacs per a cada centre, la qual cosa permet desenvolupar el potencial educatiu de la comunitat i incrementar el treball col·laboratiu per generar respostes educatives.

El projecte afavoreix l'accés a noves formes d'aprenentatge i de relació amb l'entorn, s'impulsa el joc dels escacs com a eina educativa i inclusiva i s'incorpora la possibilitat d'accedir a eines innovadores a través de la creació d'un joc. Les escoles participen en partides simultànies i s'emporten el seu joc d'escacs, dissenyat entre tots en la trobada de cloenda.

Escacs per compartir genera un espai de referència al barri de Campclar liderat pels centres educatius i el Casal Cívic, que permet establir ponts entre els aprenentatges formals i no formals dels infants i adolescents. L'aprenentatge dels escacs serveix com a eina educativa i inclusiva per millorar les habilitats socials, el sentiment de pertinença al grup i a la comunitat. És un projecte que afavoreix el treball dels diferents agents educatius per un objectiu comú. Millora l'equitat en entorns educatius més vulnerables, possibilita la transferència dels aprenentatges i l'opció d'accedir a eines innovadores en l'entorn de l'educació no formal.

Els agents i entitats implicades són: Institut-escola Mediterrani, Escola Campclar, Escola Ponent, Institut Campclar, punt Òmnia Campclar, xarxa Òmnia, FAVIBC, PEE, Programa de Joves Casal Cívic Campclar, (TASCA Projectes), Fundació Pere Tarrès, AV Campclar i voluntaris LECXIT.

La Federació desenvolupa activitats formatives per a usuaris i usuàries que vulguin assolir habilitats en la creació digital.

Tallers d'edició digital i comunicació per a les associacions de veïns

Des de l'any 2015 la FAVIBC implementa accions formatives a fi de donar a conèixer les eines i els recursos de programaris d'edició per a la creació de continguts digitals: il·lustració, còmic, fotografia, vídeo, àudio i d'altres materials que es poden treballar des d'ordinadors i dispositius mòbils. Els tallers se centren en:

- Definir i motivar la creativitat i mostrar la importància i necessitat que presenta per a la comunicació, especialment en Internet i en mitjans físics (fulls de mà, cartells, targetes de presentació i d'altres materials impresos).
- Aprendre habilitats per a la millora de la comunicació als mitjans digitals i les xarxes socials.
- Descobrir les característiques i innovacions de la web i controlar el funcionament de les

principals eines de comunicació i interacció en el mitjà digital.

- Conèixer les diferents estratègies de comunicació que ofereixen Internet i els dispositius mòbils.
- Conèixer les diferents xarxes socials i les seves funcions, per crear les estratègies adequades per a cadascuna d'elles.
- Definir els interessos del grup per elaborar una acció formativa a mida.

Aquestes accions formatives s'han desenvolupat a Terrassa, Sabadell, Solsona, Sallent, Manresa, i ja tenim programades actuacions a les demarcacions de Girona, Lleida i Tarragona.

Qualsevol associació de veïns pot sol·licitar la formació digital i ben aviat se'ls hi presenta la programació i el calendari, només cal contactar amb l'àrea de comunicació de la Federació: comunicacio@favibc.org.

FavibcLab

La impressió 3D, la nanotecnologia, el car sharing, són termes i utilitats o serveis que ara estan en el seu moment més àlgid i han arribat per quedar-se en aquesta nova societat condicionada de manera absoluta per la tecnologia. El desenvolupament tecnològic, al cap i a l'últim, és el motor fonamental del progrés en la societat i dependrà sempre de l'ús i manipulació que en fem.

La FAVIBC, sempre ha lluitat per aproximar les noves tecnologies a la població dels barris d'habitatge social de Catalunya, per tal d'evitar la bretxa tecnològica, no només en l'ús de l'ordinador, sinó en l'ús dels nous dispositius i l'assimilació de la tecnologia com a una eina quotidiana en el dia a dia de les persones. Arran d'aquesta experiència hem detectat que actualment hi ha la necessitat d'apropar les

noves tecnologies als barris, especialment totes les d'última generació com la robòtica, les impressores 3D o els nous sistemes d'impressió. Parlem d'aquella tecnologia que pot aportar un plus, una millora en la qualitat de vida de les persones i continuar amb la finalitat que va permetre que la FAVIBC iniciés la seva relació amb aquestes innovadores eines.

És per això que el Projecte *FavibcLab* vol reformar, innovar, canviar... en definitiva fugir d'un ensenyament que ja no es correspon amb els temps que vivim, i que condueix a la desmotivació. En aquest camí el foment de la tecnologia i d'activitats com la robòtica o el disseny en 3D, ajuden a desenvolupar fins a quatre capacitats vitals: visió espacial, creativitat, raonament lògic i presa de decisions i ens ajudaran a fer que les noves tecnologies permetin fomentar la creativitat per mitjà d'eines tan senzilles com un ordinador i una pantalla.

El projecte *FavibcLab* vol innovar un ensenyament que ja no es correspon amb els temps que vivim, i que condueix a la desmotivació.

Activitats de robòtica per a infants i joves a les entitats veïnals.

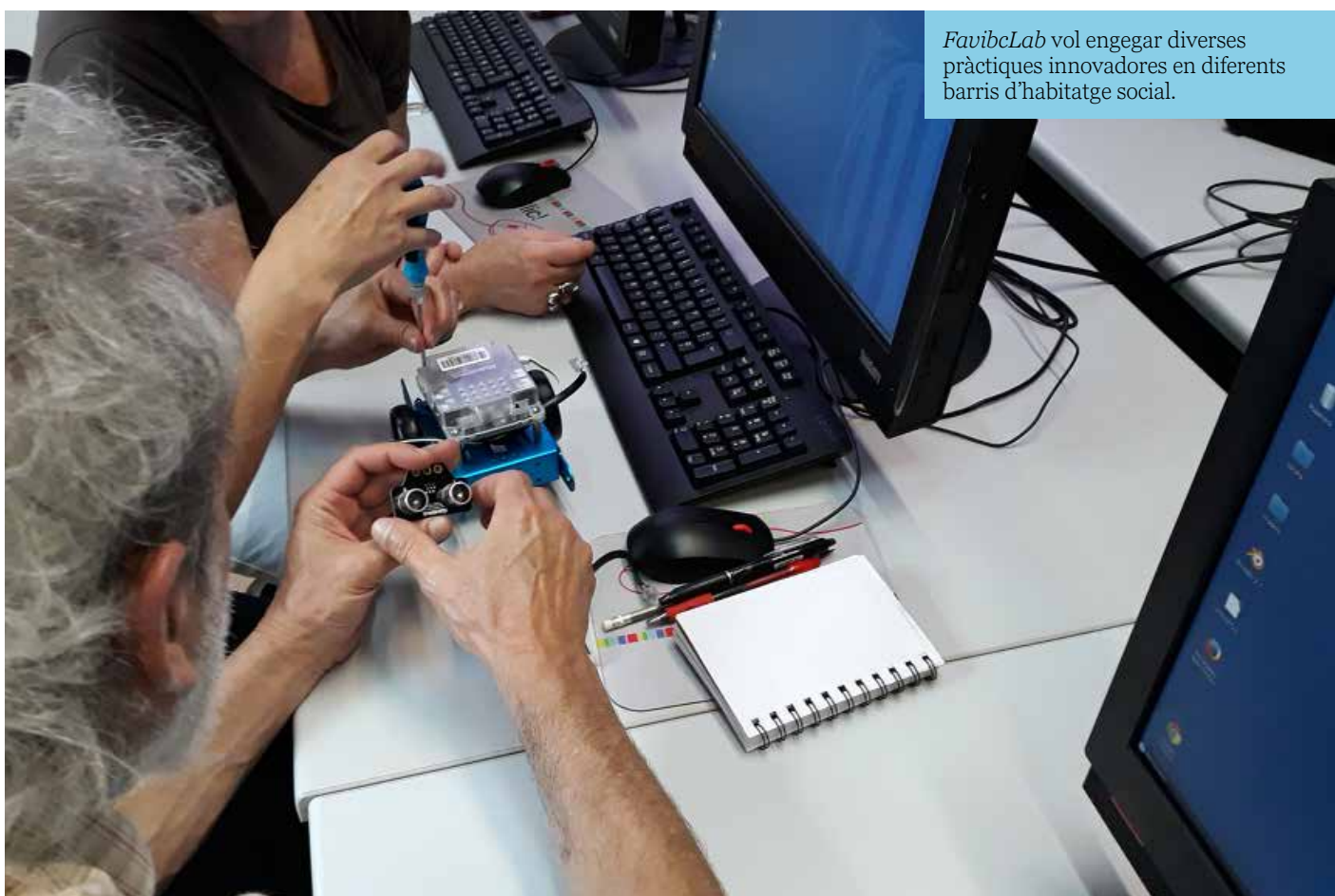
Dissenyar joguines, objectes per a activitats diàries i poder imprimir-los en 3D, són un exemple de com l'evolució tecnològica es posa a la disposició de les persones.

La robòtica educativa també es defineix en un entorn d'aprenentatge multidisciplinari i significatiu. És una eina mitjançant la qual nens i joves aprenen des de construccions simples a edats primerenques fins a construccions i màquines més complexes a edats més avançades. L'objectiu és poder oferir els recursos i les eines necessàries per fer front, en un futur, als reptes que en aquesta nova societat es plantejaran.

FavibcLab vol engegar diverses pràctiques innovadores en diferents barris d'habitatge social. Amb això es pretén oferir un servei de

qualitat, compromès amb la millora constant i proporcionar una acció tecno-social ajustada a les necessitats i interessos dels ciutadans i ciutadanes d'avui dia.

Les noves tecnologies (no es poden confondre amb què és i què representa internet, ja que aquesta és part fonamental de les Tics), s'han instal·lat en la societat de diverses formes, modificant hàbits i costums en tots els àmbits (familiar, social, laboral, educatiu...), canviant els conceptes tradicionals de temps, espai i distància, donant lloc a noves maneres d'interrelació i d'intercanvi d'informació, a l'ús de les màquines o al simple fet de poder construir-se un mateix els dispositius necessaris per complementar determinades tasques que demanden noves habilitats i competències.

FavibcLab vol engegar diverses pràctiques innovadores en diferents barris d'habitatge social.

HABITABILITAT: MILLORES I ADEQUACIONS

Molts habitatges tenen més de 45 anys i han de passar la inspecció tècnica d'edificis (ITE). També és molt important l'adequació de l'eficiència energètica i l'adaptació i millores d'accessibilitat als pisos (rampes, ascensors, baranes...) ja que hi ha persones grans que no poden sortir al carrer sense l'ajuda d'algú.

La FAVIBC lluita perquè tots els veïns i veïnes gaudeixin d'un habitatge digne i facilita l'accés a les ajudes de les administracions, les quals s'adrecen a la rehabilitació i a l'adaptació. Aquest any s'ha aconseguit un compromís amb la Generalitat que permetrà disposar de crèdits a un interès especial per les comunitats amb més mancances i menys recursos.

L'oficina tècnica de la Federació assessora i informa les entitats veïnals d'aquestes ajudes perquè puguin resoldre els dubtes de les veïnes i veïns i facilitin els tràmits i la documentació.

La FAVIBC, va ser constituïda l'any 1989 amb la intenció de seguir la lluita de la *Coordinadora de Barrios* i resoldre les qüestions urbanístiques i d'habitatge del parc públic de Catalunya. Habitatges com els de Verge de Fussimanya de Sallent van ser lliurats l'any 1961 i necessiten intervencions de manera gairebé continuada.

El parc d'habitatge de protecció oficial s'ha actualitzat en els últims anys. Sobretot per acabar amb les dificultats de mobilitat. En alguns blocs com aquest del barri de Sant Pere de Ripoll, s'han instal·lat ascensors exteriors. L'Agència de l'Habitatge té una línia d'ajuts per aquesta finalitat, mentre que la resta de la inversió l'assumeixen les comunitats de veïns.

La FAVIBC treballa des de la seva fundació en la promoció, la sensibilització i la informació en temes referents a l'habitatge per aconseguir unes condicions adequades que permetin viure dignament als barris d'habitatge social de Catalunya, construïts en la seva majoria a la dècada dels anys 60-70. Però aquestes condicions no es cobreixen si els habitatges manquen d'instal·lacions, comoditats bàsiques, una bona accessibilitat o estan deteriorats. També cal garantir els recursos energètics de la llar. Si les famílies no disposen de recursos per fer front al pagament del consum energètic bàsic, l'impacte serà negatiu en termes econòmics, socials i de salut. Per procurar pal·liar totes aquestes mancances, des de la FAVIBC, es posa en coneixement dels veïns i veïnes tota una sèrie d'informacions i recursos.

La Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge considera que aquest dret requereix la voluntat de conservar els edificis d'habitatges i, en aquest sentit, inclou entre els seus objectius fomentar la cultura del manteniment d'aquests i facilitar el coneixement de l'estat en què es troben, per tal que les persones propietàries i, en el seu

cas, les comunitats de propietaris, puguin programar les actuacions i acordar l'aportació dels fons necessaris que cal adoptar, a curt i mitjà termini, per a la rehabilitació, la conservació i l'adequació dels habitatges als requeriments tècnics que regula la normativa vigent. Amb aquesta finalitat, la Llei del dret a l'habitatge regula la inspecció tècnica dels edificis d'habitatge, com a fórmula per a determinar si les característiques tècniques de les instal·lacions, dels serveis comuns, les qualitats i garanties, que té l'edifici el fan apte per a l'ús d'habitatge. Així doncs, la Inspecció Tècnica d'Edificis (ITE), és una revisió que cal passar si l'edifici té més de 45 anys. Aquesta revisió valora la situació estructural de l'edifici i si compleix amb les normatives actuals, vetllant per la conservació i el bon manteniment dels habitatges i es detecten les anomalies que comprometrien la seguretat dels residents. Molts dels blocs dels barris federats l'han realitzat i la FAVIBC ha informat, acompanyat i assessorat perquè no tinguin cap dubte i no es perdin en aspectes legals, tècnics o burocràtics. Un exemple, són les ITEs realitzades al barri de Pomar, sent de les més nombroses a Catalunya i potser, de l'estat espanyol.

La Inspecció Tècnica d'Edificis (ITE), és una revisió que cal passar si l'edifici té més de 45 anys. Aquesta revisió valora la situació estructural de l'edifici.

D'altra banda, el certificat oficial d'eficiència energètica d'edificis proporciona informació útil a tots els ciutadans que vulguin comprar o llogar un habitatge, ja que descriu les seves característiques i permet que pugui ser valorada la despesa energètica aproximada que representarà al cap de l'any. Aquest certificat va acompanyat d'un document de recomanacions sobre les millores que es poden fer per a obtenir un comportament energètic més eficient, així com augmentar el confort de l'habitatge i per tant reduir la despesa energètica si es fa una bona aplicació de les mesures proposades.

Actualment, són molts els ciutadans que tenen problemes de mobilitat a conseqüència d'algun tipus de discapacitat o a causa de l'envelliment. La majoria dels edificis no solen estar adaptats o no compten amb ascensor. Des de l'administració pública, hi ha un conjunt de recursos que poden ajudar els propietaris a fer front a les despeses causa-

des en la millora de l'estat dels habitatges. Un exemple, seria la línia de finançament per a la rehabilitació, l'eficiència energètica i l'accessibilitat de les comunitats de propietaris. Per primer cop, des de L'Institut Català de Finances (ICF) i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya (AHC) s'obrirà una línia de crèdit amb condicions preferents i que permetrà cobrir l'import total de la inversió. Aquest acord entre l'ICF i l'AHC suposa un canvi important en el finançament de les despeses que realitzen les comunitats i omple un buit llargament reivindicat per tot el sector.

La FAVIBC, ha estat i estarà sempre a prop de les entitats associacions i dels veïns i veïnes que representen, informant i assessorant de tots els recursos existents per poder fer front a les millores dels seus habitatges, així com acompanyant i assessorant en els tràmits burocràtics que es puguin ocasionar amb l'objectiu d'assolir el benestar global que totes i tots tenim dret a tenir.

La Fundació garanteix la gestió de les comunitats i dels serveis essencials, amb un cost competitiu.

La Fundació Privada de serveis pels usuaris d'habitatge social de Catalunya

La Fundació Privada de serveis pels usuaris d'habitatge social de Catalunya, va ser creada per ADIGSA i la FAVIBC l'any 1999. L'any 2007 ADIGSA es va desvincular de la Fundació i l'any 2014 la FAVIBC va deixar de formar part del patronat de la Fundació. Des d'aleshores, la Fundació actua amb plena independència i autonomia, mantenint els seus objectius fundacionals.

Actualment, la Fundació administra quasi 300 comunitats de propietaris, distribuïdes per tota la geografia catalana. Amb vint anys d'experiència, la Fundació basa el seu treball en:

- Informar als veïns i veïnes dels seus drets i deures com a propietaris i residents dintre d'una comunitat de propietaris.
- Promoure el manteniment continuat com a fonament d'edificacions perdurables.
- Facilitar la conciliació entre els veïns de les comunitats.
- Donar suport assistencial en la tasca de gestió de la comunitat.

- Augmentar l'eficiència dels recursos propis i els de l'Administració.
- Fomentar la solidaritat entre els veïns i veïnes.
- Motivar la participació dels veïns en la gestió de les seves comunitats.

Aquestes són les raons perquè es va crear la Fundació Privada de Serveis pels Usuaris d'Habitatge Social de Catalunya i què ofereix a les Comunitats de Propietaris que gestiona, sempre amb la finalitat d'aconseguir una bona convivència i un correcte manteniment dels blocs, amb la repercussió de la millora general dels habitatges socials i dels barris.

La Fundació procura garantir la gestió de les comunitats i els serveis essencials, amb un cost tan competitiu com qualsevol equivalent que es pugui trobar en l'àmbit privat. A curt termini, volem incrementar la implantació de la Fundació als barris i completar la cartera de serveis a l'abast de les comunitats per satisfer de forma integral les necessitats dels veïns i veïnes. I tot això en un marc general d'actuació, el de la mateixa Fundació, que ha d'impulsar la qualitat de vida i la cohesió social de les comunitats. Un esforç en què, sabem, comptarem amb la col·laboració i compromís de les comunitats.

FAVIBC
VIU ELS BARRIS

ESPECIAL 30 ANIVERSARI